

Głos Wielkopolski

Rok II

Poznań, sobota 20 lipca 1946 r.

P Nr 196 (500)

10-ta rocznica wojny domowej w Hiszpanii

Warszawa (obsł. wł.). W związku z 10-tą rocznicą wybuchu wojny domowej w Hiszpanii odbyła się w Warszawie uroczysta akademie. Akademii zorganizowało Tow. Przyjaźni Polsko-Hiszpańskiej, Związek uczestników walk o wolność Hiszpanii, Związek uczestników walk o niepodległość i demokrację oraz KCZZ. Akademii zainaugurował prezes Tow. Przyjaźni Polsko-Hiszpańskiej gen. Świerczewski, a następnie zabrał

głos delegat Polski w Radzie Bezpieczeństwa ambasador Lange, który w przemówieniu swoim podkreślił politykę Polski i jej wysiłki na terenie międzynarodowym o uwolnienie ludu hiszpańskiego od faszystowskiego reżimu gen. Franco. Gorąco przyjęto przemówienie przedstawicieli republikańskiej Hiszpanii, którzy przybyli do Polski z Paryża, aby wziąć udział w akademii.

Oświadczenie ambasadora Lange i gen. Świerczewskiego

Warszawa (obsł. wł.). W związku z przypadającą 10-tą rocznicą rozpoczęcia wojny domowej Hiszpanii, ambasador Polski w

Waszyngtonie, Oskar Lange, oraz dowódca brygady im. Dąbrowskiego, która brała udział w walkach z międzynarodowym faszysmem w Hiszpanii,

gen. Świerczewski udzielił wywiadu prasowego na temat zagadnień hiszpańskich.

Ambasador Lange oświadczył m. in.: wystąpienie nasze było spowodowane w wyniku tego, że obecna sytuacja Hiszpanii zagraża pokojowi świata. Sytuacja wewnętrzna w Hiszpanii jest bardzo napięta. Wobec tego, że część państw uznaje rząd gen. Franco, a inne państwa uznają rząd republikański Hiszpanii, wszelkie zamieszki wewnętrzne w Hiszpanii mogą doprowadzić do rozłamu wśród zjednoczonych. Działalność gen. Franco przyczynia się również do napiętych stosunków pomiędzy Hiszpanią a Francją. Napięcia te ujawniły się w zamknięciu granicy między obu krajami, a wreszcie, i to jest najważniejsze, Hiszpania stała się schroniskiem dla niemieckich uchodźców politycznych: niemieckich przemysłowców, inżynierów, uczonych oraz niemieckich kapitalistów. Hitlerowskie agencje polityczne kierują w Hiszpanii całą siecią organizacji, rozciągając się i na inne kraje Europy oraz Amerykę Południową. Niemieckie inżynierowie oraz uczeni dokonują dalekich eksperymentów w dziedzinie techniki wojennej. Niemieckie przemysłowcy zachowują swe zapasy i swych ludzi dla podjęcia nowej działalności. Wszelkie próby zagrażające pokojowi muszą być stłumione w zarodku, zanim rozrosną się do wielkich rozmiarów. Z tych powodów — powiedział na zakończenie ambasador Lange — obudziliśmy czujność świata, a sprawa Franco jest pod obserwacją Rady Bezpieczeństwa i znajduje się na porządku dziennym ONZ. Otrzymałmy poparcie Francji, Meksyku i Związku

Radzieckiego oraz częściowe poparcie Australii, Brazylii, a nawet St. Zjednoczonych.

Gen. Świerczewski mówił w wywiadzie m. in. o walkach, które Polacy prowadzili w Hiszpanii. W imię naszego hasła za waszą wolność i naszą krociła po tej drodze Legia Dąbrowskiego. Bema 1843 roku i Polskich Komunistów 1871 r. My, Polacy, byliśmy pierwszymi oddziałami Brygady Międzynarodowej zawiązanej na ziemi hiszpańskiej, my też najwięcej uczyniliśmy dla republikańskiej Hiszpanii i zrobimy wszystko, co jest możliwe, aby nie powtórzył się rok 1939, aby nie powtórzyły się obozy Majdanek i Oświęcim. Dlatego też serdecznie witamy przedstawicieli bohaterskiej Hiszpanii, a ludności hiszpańskiej życzymy, aby jak najprędzej odzyskała wolność, aby Międzynarodowa Demokracja nie była ciągle pod groźbą nowej wojny, którą przygotowuje reakcja międzynarodowa przy pomocy generała Franco.

Przyjazd posła Republiki Hiszpańskiej do Warszawy

Warszawa (PAP). W dniu 17 lipca przybył do Warszawy poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Republiki Hiszpańskiej p. Manuel Sanchez Arcas.

Wraz z posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym p. Manuelem Sanchez Arcas przybył również sekretarz poselstwa p. Francisco Andres y Turbide. P. Francisco Andres y Turbide był również wybitnym uczestnikiem walk o wolność Hiszpanii.

Brygada Polska w Hiszpanii

Hiszpanie Demokratyczną łączą z Polską długotrwałe i serdeczne związki. Należeliśmy do tych narodów, które w pierwszym rzędzie pospieszyły na pomoc Hiszpanii Republikańskiej walczącej z agresją faszystowską. Pospieszyliśmy nawet wbrew opinii ówczesnego rządu polskiego, który w tym czasie utrzymywał przyjaźne stosunki z hitlerowskimi protektorami gen. Franco. Wśród brygad międzynarodowych, walczących o wolność Hiszpanii, przeciw niemieckim i włoskim najeźdźcom, próbującym tam wówczas swych sił do decydującej rozgrywki o światło nad światem — polska brygada im. Jarosława Dąbrowskiego była — obok francuskiej — najliczniejsza.

Jesteśmy również tym narodem, który po ostatecznym rozbiciu wojującego faszysmu w łonie Organizacji Narodów Zjednoczonych wystąpił w obronie wolności ludu hiszpańskiego. — Przyjazd licznej delegacji republikańskiej brygady hiszpańskiej z min. Sanchez Guarra do Warszawy, w dziesiątą rocznicę rozpoczęcia krwawych zmagani — będących właściwie uweraturą drugiej wojny światowej — dowodzi, że republikańscy hiszpańscy nie zapomnieli łączącego nas braterstwa broni i że w pełni doceniają nasze wysiłki, zmierzające ku przywróceniu ustroju demokratycznego w ich ojczyźnie.

Ostatnia wojna odsunęła na dalszy plan wypadki w Hiszpanii, jakie rozegrały się przed 10 laty. Stanowiły one wstęp, preludium, jak gdyby repetycję ostatniej wojny; siły faszysmu dokonały tam przeciw generalnej próbie form i środków walki z tym, co stanowiło oskrzydlenie ideologii narodów demokratycznych.

Dziś mówimy wiele o bohaterstwie narodu polskiego czy jugosłowiańskiego w walce podziemnej. Ale zapomina się o tym najwcześniejszym bohaterstwie ludu hiszpańskiego, który 10 lat temu podjął rekawicę, rzuconą mu przez faszysm. Lud hiszpański stanął do walki w obronie własnej wolności i w obronie demokracji.

My Polacy szczególną sympatią darzymy ten czyn wyzwolenczy Hiszpanii. W walkach Hiszpanii brało udział przeszło 50 narodów. Udział Polaków po Francuzach był największy: mieliśmy w Hiszpanii 6.000 żołnierzy, wśród których przeważali górnicy, robotnicy, chłopci oraz przedstawiciele demokratycznej inteligencji, jak dr Domański, filolog Jaszufski (Justyn), artysta-malarz Kazimierz Gede i inni.

W walkach pod Madrytem brał udział polski batalion im. Dąbrowskiego. Zapał się on chlubnie w walkach na Cassa del Campo, przedmieściu Madrytu oraz w Ciudad Universitaria. Dowódcami jego byli: Kochanek oraz Jan Barwiński. Po słynnej obronie Madrytu nastąpiły walki pod Jaramą. Następnie batalion im. Dąbrowskiego brał czynny udział w rozbiciu włoskiego korpusu pod Guadalajarą. Pamięć jest zdobycie przez Polaków Brahnego, które stanowiło centrum oporu korpusu włoskiego. Zdobycie tej drogi zdecydowało o ostatecznej klęsce Włochów. Da-

lej obrona mostu pod Jaramą, a następnie kwietniowe walki na froncie madryckim. Z kolei ciężkie walki pod Brunete w lipcu 1937 roku i niemiłej ciężkiej o opanowanie Huesca.

W dwa miesiące później 13 brygada im. Jarosława Dąbrowskiego bierze czynny udział w operacji saragosskiej w sierpniu 1937 r. Dwa bataliony im. Palafixa i Dąbrowskiego, przerwały wówczas linię obronną i dotarli na odległość 4 km od bram Saragossy, jednak po nocnym natarciu musieli się cofnąć, ponosząc ciężkie straty. Następnym etapem była operacja Teruelska. — Brygada, wyrwana spod Teruelu, została rzucona na południe Hiszpanii na front Estramadury, gdzie krwawiła w ciągu kilku tygodni.

W tym czasie w początkach marca 1938 Franco, przy bardzo wybitnej pomocy faszystowskich oddziałów Hitlera i Mussoliniego, rozpoczął ofensywę, która przecięła Hiszpanię na dwie części. Po bardzo ciężkich, przeszło miesiąc trwających walkach odwrotowych 13 brygada stanowiła trzon bojowy wszystkich brygad międzynarodowych, które w walce tej brały udział. Szczególnie ciężkie straty poniosła wówczas brygada pod Belchite i Caspe Llerida; potem broniła pozycji na rzece Ebro. Było to w maju 1938 r. — W lipcu 13 brygada przeszła wraz z innymi do ofensywy i sforsowała w boju rzekę Ebro. Republikańska Hiszpania sławiła 13 polską brygadę im. Dąbrowskiego za brawurowe walki nad Ebro, za walki trwające przeszło półtora miesiąca. Brygada złożyła wówczas dowody wybitnego męstwa i wytrwałości oraz sprawności kierownictwa.

Likwidacja brygad międzynarodowych nastąpiła w październiku 1938 r. na skutek presji komitetu nieinterwencji, czołową rolę odgrywała w nim Anglia.

Zastępy ochotników polskich oczekiwali w rejonie Barcelony na wyjazd z Hiszpanii; tam zastał je koniec bohaterskich walk ludu hiszpańskiego. Wszyscy ochotnicy brygad międzynarodowych zażądali wówczas broni i od Barcelony aż po granicę pirenejską usiłowali w bojach powstrzymać nawałę franco-hitlerowską, aby dać możność ratowania kobiet, dzieci i starców hiszpańskich, którzy setkami tysięcy uchodzili przed Franco na północ. Brygada Dąbrowskiego miała zaszczyt i honor ostatnio opuścić ziemię hiszpańską. Tej właśnie brygadzie powierzono został sztandar brygad międzynarodowych. Była ona pierwszą, która otrzymała hiszpańskie odznaczenie za waleczność „Medalle de Valor”.

Dziś, po doświadczeniach walki z hitleryzmem, mamy prawo twierdzić, że oddziały Dąbrowsczaków, broniąc Madrytu, broniły tym samym Warszawy. — Ówczesny rząd polski pozbawił ochotników walk w Hiszpanii obywatelstwa polskiego. Dopiero demokratyczna władza Rzeczypospolitej, Rząd Jedności Narodowej otoczył opieką Dąbrowsczaków i wielu z nich nadał odznaczenia.

Oświadczenie Prezydenta Benesa o Zaolziu

London (obs. wł.). Prezydent Benes, przemawiając w środę, 17 bm., na Morawach w Morawskiej Ostrawie podkreślił wielkie znaczenie Czechosłowacji jako terenu eksperymentalnego w dziedzinie socjalizmu. Prezydent powiedział, że cała Europa Zachodnia i St. Zjednoczone śledzą uważnie rozwój wypadków w Czechosłowacji. Z tego względu epoczywa na Czechosłowacji szczególną odpowiedzialność. Mówiąc o spornym terytorium cieszyńskim, prezydent oświadczył, że Czechosłowacja nie ustąpi nigdy ani skrawka tego terytorium. Okręg Cieszyński oświadczył Benes — jest dla nas rezerwuarem węgla i skoncentrowane są tam nasze najważniejsze zakłady przemysłowe.

Oświadczenie jednostronne Prezydenta Benesa w sprawie Zaolzia nie rozstrzyga jeszcze

kwestii przynależności tego skrawka ziemi polskiej do Czechosłowacji. Społeczeństwo polskie nie przyjmie do wiadomości wypowiedzi czeskiej i nie pogodzi się nigdy z oddaniem pod obce panowanie 150-tysięcznej ludności polskiej. Względnie gospodarcze Czechosłowacji nie mogą zaważyć na szalach losów żywych dusz polskich. Ze spokojem możemy wyczekiwać posunięć, jakie Rząd nasz uzna za stosowne poczynić dla rozstrzygnięcia sprawy Zaolzia. Jesteśmy pewni, że kwestii tej nie zaniedba i sprawę zaolziańską na właściwe tory skieruje. Tu chcemy zaznaczyć, że oświadczenie złożone w Morawskiej Ostrawie przez Prezydenta Benesa nie pokrywa się z jego niedawnym oświadczeniem o konieczności współzawzięcia polsko-czechosłowackiego wobec niebezpieczeństwa niemieckiego. (hb)

Kardynał Hlond gościem Wrocławia

Odbudowanie kościoła św. Stanisława

Warszawa (tel. wł.). W dniu 21 lipca przybędzie do Wrocławia Prymas Polski ks. Kardynał Hlond, który dokona poświęcenia odbudowanego kościoła św. Stanisława i św. Doroty.

Kościół ten, jeden z najpiękniejszych i najstarszych zabytków historycznych Wrocławia został odbudowany dużym nakładem kosztów, na które złożyły się datki społeczeństwa oraz subwencje państwa i instytucji.

W uroczystości poświęcenia weźmie udział siedmiu biskupów i administratorów apostołskich z całej Polski, między innymi ks. biskup Adamski, który odprowadzi pontyfikalną sukienkę.

Uroczystości będą transmitowane po raz pierwszy przez radiostację wrocławską na całą Polskę za pośrednictwem stacji katowickiej. Uroczyste uruchomienie radiostacji wrocławskiej przewidziane na 22 lipca zostało ze względu technicznych odroczone na kilka dni.

Przed konferencją pokojową

Nowy Jork (obsł. wł.). We środę w Paryżu zastępcy ministrów spraw zagranicznych 4 mocarstw zakończyli prace nad przygotowaniem tekstu traktatów pokojowych. Zostały zostawione jedynie miejsca na zagadnienia co do których ministrowie spraw zagranicznych nie osiągnęli porozumienia. Miejsca te zostaną wypełnione zaleceniami konferencji pokojowej z tym, że zalecenia te podlegać będą ostatecznemu zatwierdzeniu przez 4 ministrów spraw zagranicznych.

W środę wieczorem rząd francuski rozesłał kopie traktatów pokojowych do wszystkich państw biorących udział w konferencji pokojowej.

Amerykański sekretarz stanu Byrnes, który

powrócił do Waszyngtonu zaledwie w ubiegłą niedzielę uda się znowu do Paryża na czele delegacji amerykańskiej na konferencję pokojową. Na czele delegacji australijskiej stoi minister spraw zagranicznych i delegat Australii w Radzie Bezpieczeństwa dr Evatt.

Również w innych krajach dokonano jest obecnie wybór delegatów na konferencję pokojową. Warszawa (obsł. wł.). Z Paryża donoszą, że przybył tam b. król jugosłowiański Piotr. Rzecznik ambasady jugosłowiańskiej oświadczył, że nie zna powodów przybycia króla do Paryża. W paryskich kołach przypuszcza się, że przyjazd ten związany jest ze zbliżającą się konferencją pokojową.

Angielska misja dobrej woli udaje się do Moskwy

London (PAP). Organ Partii Pracy „Daily Herald” twierdzi, że Misja Brytyjska Partii Pracy, która w dniu 28 lipca uda się do Związku Radzieckiego jest jednym z najważniejszych przedsięwzięć partii. „Druha wielka wojna dowiodła — pisze dziennik — że jest możliwa współpraca Rosjan i Anglików oparta na zaufaniu. Jednakże jest rzeczą jasną, że doświadczenie uzyskane podczas

wojny nie usunęło obaw i podejrzeń. Należy jeszcze wiele uczynić, by osiągnąć trwałe porozumienie”.

Aresztowanie sprawców wykradzenia zwłok Mussoliniego

Warszawa (obsł. wł.). Z Florencji donoszą, że aresztowano tu 20 osób pod zarzutem wykradzenia zwłok Mussoliniego. Aresztowani przynależą do wykradzenia zwłok.

Akcja spółdzielczo-parcelacyjna na Ziemiach Odzyskanych

Warszawa (PAP). W ramach akcji spółdzielczo-parcelacyjnej na Ziemiach Odzyskanych ponad 700 rodzin chłopskich, małorolnych i bezrolnych, objęło już 40 tysięcy majątków, z czego w woj. mazowieckim — 7 majątków, w woj. łódzkiej — 7, w woj. pomorsko-zachodnim — 12, na Ziemi Lubuskiej — 8 i na Dolnym Śląsku — 6 majątków.

Zgłoszenia są bardzo liczne i obejmują kilkadziesiąt tysięcy rodzin chłopskich. Codziennie wyjeżdża po kilka grup do wyznaczonych majątków. Szczególnie wiele osób zgłosiło chęć wyjazdu na Ziemię Odzyskaną z województw: rzeszowskiego, krakowskiego i kieleckiego. W terenie akcja kieruje Z. S. Ch. i WICI przy współudziale innych organizacji młodzieżowych, jak ZWM i TUR. W akcji tej aktywny udział bierze Związek Nauczycielstwa Polskiego.

Akcja parcelacyjno-osadnicza na Ziemiach Odzyskanych obejmuje ponad milion ha ziemi z majątkami obszarowymi. Należy dodać, że jeśli warunki lokalne i sprzęt rolniczy zezwala na samodzielne prowadzenie gospodarstwa, osadnicy otrzymują natychmiast z parcelacji gospodarstwa indywidualne. Ponadto 10 proc. ogólnej powierzchni ziemi na Ziemiach Odzyskanych przeznaczono na ośrodki kultury rolnej, jak: hodowla inwentarza, nasienneictwo, szkoły rolnicze itp.

Zapewnienie o obniżeniu kosztów wytwórczości włókienniczej

Prezydium pierwszego ogólnopolskiego zjazdu przemysłu włókienniczego przesłało do Prezydenta KRN ob. Bolesława Bieruta następujące depesze:

„W wyniku trzydniowych obrad, pierwszy ogólnopolski zjazd przemysłu włókienniczego składa na ręce obywatela Prezydenta uroczyste zapewnienie, że zrucono na naszym jeździe po-

stulat zmniejszenia kosztów własnych wytwórczości włókienniczej, jako odpowiadający interesom szerokiej mas pracujących, będzie przez nas w poczuciu wielkiej obywatelskiej odpowiedzialności stale i konsekwentnie realizowany dla dobra narodu i państwa”.

Na ręce Prezydenta KRN ob. Bieruta wpłynęła następująca depesza:

„Walne zgromadzenie delegatów związków zawodowych pracowników sądowych i prokuratorów R. P. składa na ręce obywatela Prezydenta zapewnienie, że sądownictwo polskie nie zawiedzie pokładanych w nim nadziei i kierując się wielkimi ideałami demokratycznymi zmierzać będzie nadal do wielkości i potęgi Rzeczypospolitej”.

Odnalezienie kata Pomorza Forstera w Niemczech

Były gauleiter Gdańska w czasie wojny i namiestnik na Pomorze Zachodnie Albert Forster został odnaleziony w angielskiej strefie okupacyjnej w Niemczech. Odszukała go Polska Wojskowa Misja dla Badania Zbrodni Niemieckich, działająca na terenie okupacji angielskiej. Jak się okazało, Forster ukrywał się w jednym z licznych obozów dla SS-ów.

Obecnie są w toku pertraktacje o wydanie go Polsce.

Ucieczka syna Mussoliniego z Włoch

Rzym (PAP). Jak komunikuje „Giornale d'Italia”, syn Mussoliniego, który ukrywał się ostatnio w północnych Włoszech, uciekł stamtąd przy pomocy kłódka hiszpańskiego do Hiszpanii. Zdaniem tego dziennika, posługuje się on fałszywym paszportem i zamierza udać się do Argentyny. Według informacji tego samego piśmienia, przewodniczącemu Senatu z czasów rządów Mussoliniego Luigi Federzon, który ukrywał się w Rzymie, znajduje się obecnie w Brazylii.

Komisja kontroli energii atomowej

London (obsł. wł.). Dnia 18 bm. zebrała się w Nowym Jorku komisja kontroli energii atomowej. Po ostatnim zebraniu komisji podkomitet, na którego czele stoi dr Evatt, rozważał całe zagadnienie kontroli energii atomowej w świetle projektu amerykańskiego i rosyjskiego oraz dotychczasowej sugestii podanej przez Australię i Francję.

Nowe zaburzenia w Trzebie

Nowy Jork (obsł. wł.). W Trzebie wybuchły nowe zaburzenia. Jeden z żołnierzy amerykańskich został zabity, a dwóch odniosło rany. Sojusznicy zarząd wojskowy wziął w swe ręce zarząd stoczniami w Trzebie, ponieważ 9000 robotników nie pracowało w wyniku zażądania pomocy włoskich i jugosłowiańskich pracowników stoczni.

Umowa czechosłowacko-radziecka w sprawie wymiany obywateli obu państw

London (obsł. wł.). Rozgłoszenia moskiewskie ogłosiła wczoraj wieczorem, że w Moskwie podpisano układ pomiędzy rządem Czechosłowacji i Rosji dotyczący wzajemnej wymiany obywateli obu państw. Na mocy tego układu rząd Zv. Radzieckiej zobowiązał się zwrócić do części ludności czechosłowackiej, która pragnie powrócić do Czechosłowacji. Ze swej strony republika czechosłowacka udzieli obywatelom narodowości białoruskiej, ukraińskiej i rosyjskiej prawa opcji.

Przygotowania do ewentualnego powrotu żołnierzy polskich

London (obsł. wł.). Dowódca emigracyjnych oddziałów polskich wydał rozkaz przeprowadzenia spisu wszystkich żołnierzy polskich na emigracji. Rozkaz podkreśla, że niezastosowanie się do niego będzie równoznaczne z decyzją powrotu do kraju. Odpowiednie formularze zawierają pytania w sprawie wybrania miejsca osiedlenia i cywilnego zawodu.

20 tys. koni otrzyma Polska od UNRRY

London (API). Jak donoszą z Kopenhagi, UNRRY zakupiła na mocy porozumienia z rządem duńskim 30 000 koni za 45 milionów koron. Z transportu tego 20 000 koni otrzyma Polska, a 10 000 Czechosłowacja.

Wizyty młodzieży jugosłowiańskiej i brytyjskiej w Warszawie

Warszawa (PAP). We wczesnych godzinach rannych 17 bm. delegacje polskich organizacji młodzieżowych, przedstawiciele ambasady jugosłowiańskiej i Tow. Przyjaźni Polsko-Jugosłowiańskiej powitali na dworcu głównym w Warszawie brygadę pracy młodzieży jugosłowiańskiej, która przyjechała, aby wziąć udział wraz z młodzieżą polską w pracy przy odbudowie stolicy. Krótkie przemówienia powitalne i serdeczne uściski dłoni między przedstawicielami młodzieży polskiej i jugosłowiańskiej wyraziły braterskie uczucia, łączące nasze nacje, zarówno w walce

o wolność, jak i w pracy nad odbudową nowego życia.

London (obsł. wł.). Dnia 18 bm. przyjechała do Polski delegacja młodzieży brytyjskiej wioząca słowa powitalne od członków brytyjskiego parlamentu. „Korzystając z okazji, by przesłać nasze najserdeczniejsze życzenia dla młodzieży polskiej, wyrażamy do nich przyjaźnią rękę, przekonani, że interesy ludzkości wymagają pełnego wzajemnego zrozumienia i współpracy pomiędzy obu naszymi narodami”.

Przesilenie rządowe w Belgii

Bruxelles (PAP). Regent belgijski ks. Karol zwrócił się w środę, dnia 17 lipca do przewodniczącego partii chrześcijańsko-społecznej Augusta de Schrijvera, aby podjął się utworzenia nowego gabinetu belgijskiego po ustąpieniu rządu koalicyjnego, którego premierem był Achilles van Acker. Wobec odmowy de Schrijvera regent zwrócił się do przewodniczącego grupy senato-

rów chrześcijańsko-społecznych i członka komitetu wykonawczego papieża, Paula Struwa. Nie chcąc utracić stanowiska silnej opozycji na trzy miesiące przed ważnymi wyborami samorządowymi, partia chrześcijańsko-społeczna wyrażała niewielki entuzjazm co do wzięcia udziału w rządzie koalicyjnym.

Brazylia przyjmie 100 tys. emigrantów z Europy

London (obsł. wł.). Prezes brazylijskiej rady emigracyjnej ogłosił wczoraj, że Brazylia pragnie przyjąć 100 tys. emigrantów z Europy Środkowej, przebywających w obozach wysiedleńców rozmieszczonych na terenie Niemiec i Austrii. W związku z tym specjalna komisja, złożona z Brytyjczyków i Amerykanów ma wyjechać do Brazylii 25 lipca, celem przestudiowania projektu. Koszty transportu mają być pokryte przez Narody Zjednoczone, zaś Brazylia ponosi

koszty osiedlenia. Wybór emigrantów będzie przeprowadzany przez ambasady brazylijskie w Europie. „Potrzebujemy robotników rolnych” oświadczyl prezes brazylijskiej Rady Emigracyjnej, Alberto. Poruszając sprawę emigrantów polskich Alberto powiedział, że żołnierze armii Andersa są idealnymi emigrantami, ponieważ Brazylia woli ludzi rodzimych, ale dodał, że Brazylia woli ludzi rodzimych, ale nie miałyby przyjąć pewnej ilości żołnierzy polskich.

Strak Żydów w Palestynie

London (obsł. wł.). W całej Palestynie odbył się strak Żydów. Jednocześnie znany działacz żydowski Weizmann udał się samolotem do Londynu, gdzie ma przeprowadzić rozmowę z premierem Attlee. Celem straku jest osiągnięcie wcześniejszego zwolnienia dla 2 tys. Żydów,

znajdujących się w obozie Latrun, którzy rozpoczęli strak głodowy. Zarówno w Jerozolimie jak też i innych miastach większość Żydów nie wychodzi z domów. Jedynymi Żydami, którzy stawili się do pracy, są ci, którzy są zatrudnieni przez rząd, albo przez władze wojskowe.

Zwycięstwo nad Japonią nie doprowadziło do pokoju w Chinach

Warszawa (obsł. wł.). Z Nankingu donoszą, że centralny komitet komunistycznej partii chińskiej z okazji 9 rocznicy wybuchu wojny z Japonią wydał manifest, w którym stwierdza, że zwycięstwo nad Japonią nie doprowadziło do pokoju. W siedem miesięcy po kapitulacji Japonii, naród chiński prowadzi walkę zbrojną. Manifest

zarzuca St. Zjednoczonym, niewypełnianie układowych zadań zaprzestania wysyłania broni do Chin, a prócz tego domaga się zaprzestania działań wojennych, reorganizacji rządu, demobilizacji wojska, a w końcu wycofania wojsk amerykańskich wszelkiego typu z terenu Chin.

Nowi generałowie W. P.

Warszawa (PAP). Prezydium Krajowej Rady Narodowej na posiedzeniu w dniu 16 lipca rb. nadało za wybitne zasługi i wzorową służbę stopień wojskowy: generała dywizji: 1. gen. bryg. Paszkiewiczowi Gustawowi, 2. gen. bryg. Wierkowskiemu Mikołajowi. Generała brygady: 1. płk. Rudolfa Karolowi, 2. płk. Turkowskemu Marianowi.

Poza tym uchwalił Prezydium KRN otrzymać awanse najbardziej zasłużeni oficerowie Wojska Polskiego.

Międzynarodowe Targi w Sztokholmie

Warszawa (API). W czasie od 24 sierpnia do 3 września rb. odbędą się w Sztokholmie międzynarodowe targi.

Organizacja stoiska polskiego o ogólnej powierzchni 100 m kw. zajmuje się Dyrekcja Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Z terenu Izby Przemysłowo-Handlowej Warszawskiej udział zgłosiły dotychczas cztery firmy prywatne.

Proces Fischera odłożony do września

Warszawa (obsł. wł.). Proces przeciwko Fischelowi, który był planowany na 1 sierpnia — to jest w drugą rocznicę powstania warszawskiego, nie będzie się mógł odbyć w tym terminie ze względu na ogrom prac przygotowawczych. Jest wątpliwe, czy rozprawa dojdzie do skutku wcześniej niż 1 września.

Nowe akty terroru

Warszawa (API). Banda NSZ napadła nocą na posterunek Milicji Obywatelskiej w Czerszynie. Bandyci zamordowali komendanta posterunku i zdemolowali lokal. Władze zarządziły energiczny pościg za zbrodniarzami.

Warszawa (API). 14 lipca rb. wracał na urlop do swej rodzinnej wsi — Krzyżowice w pow. lubelskim, 19-letni marynarz Grzywna Piotr.

Po drodze wstąpił do swych kuzynów, mieszkających we wsi Bodorcow w pow. kraśnickim, gdzie zanoconował. O 4-tej nad ranem w mieszkaniu zjawił się nieznanym osobnik, który wyprowadził marynarza za stodołę i zamordował, pozostawiając za pasem kartkę „Zastrzelony przez zandarmierię A. K. egzekutywę Zapory”.

Dar Irlandzkiego Czerwonego Krzyża

London (obsł. wł.). Irlandzki Czerwony Krzyż postanowił założyć szpital w Warszawie.

Radio watykańskie donosiło, że specjalna delegacja Irlandzkiego Czerwonego Krzyża udaje się w tych dniach do Warszawy, celem wyznaczenia odpowiedniego miejsca pod szpital. Cała obsługa szpitalna, łącznie z lekarzami będą stanowili Irlandczycy. Poza wieloma łóżkami dla chorych czynny będzie również specjalny oddział przeznaczony dla chorych przychodzących.

Istnieją nadzieje, że szpital otwarty zostanie jeszcze przed nadchodzącą zimą.

Pomnik Lotnictwa Polskiego w Londynie

Warszawa (obsł. wł.). Wczoraj rano ogłoszono w Londynie, że subskrypcja na fundusz Pomnika Lotnictwa Polskich przekroczyła przewidzianą sumę. Akcję tę zainicjował niedawno marszałek lotnictwa brytyjskiego, Pomnik Lotnictwa Polskiego da przyszłym pokoleniom świadectwo męstwa, bohaterstwa i poświęcenia lotników polskich, którzy złożyli swoje życie u boku lotnictwa brytyjskiego przeciw wrogowi niemieckiemu.

Nagroda literacka „Odrodzenia”

Warszawa (API). Dnia 22 lipca rb. w dzień Święta Narodowego, zaszczeniona zostanie przez jury „Odrodzenia”, przyznana przez Spółdzielnię Wydawniczą „Czytelnik” nagroda w wysokości 100 000 zł za najwybitniejszy tom prozy (powieść, opowiadanie, krytyka, wspomnienie) ogłoszone drukiem po 1-szym września 1939 lub przesyłany w maszynopiśmie na ręce jury.

W skład jury tegorocznej nagrody wchodzi: Kazimierz Czachowski, Maria Dąbrowska, Julian Krzyżanowski, Wacław Kubacki, Karol Kuryluk, Stanisław Łepicki i Kazimierz Wyka.

Nagroda ustanowiona celem odzwierciedlenia twórczości literackiej w kraju, przyznana będzie bez względu na wydawcę nagrodzonego dzieła.

JANUSZ MILCZ-LIKOWSKI

MAJOR SZCZERBIEC

Sytuacja faktycznie była fatalna. Ostatnia część ewakuowanych rannych została odtransportowana w kierunku Starego Miasta dziś rano. Miał czekać na powrót patrolu sanitarnego i razem z nim opuścić jako ostatni punkt Czerwonego Krzyża. Tymczasem gdzieś z boku wdarł się nagły uderzeniem większy oddział ukraiński przeganiając drogę odwrotu. Trzymającą odcięcie kompanię, zajęta mordującą walką, nie miała czasu na opiekę i ułatwienie ewakuacji rannych, choć to i tak byłaby zryflowa praca.

Niestanny, załadunek karabinów maszynowych grzmiał już zupełnie blisko. Okoliczne domy stały w płomieniach, a gromy dym zmuszał walczyć do ustawicznego cofania.

Szczerbiec zaczął przechodzić z paroma powstańcami porucznika. W helmie niemieckim, czarny od dymu, spoczą, widniać zupełnie wyzerpany, szedł mimo to przedkimi łokciem, a zawieszony na szyi pistolet maszynowy chybał się w takt marszu.

— Panie poruczniku — zawołał — tu mam rannych... trzeba ratować!...

Porucznik nawet się nie zatrzymał.

— Jest klapa... tak czy tak koniec, Jesteśmy zamknięci w potrzasku — odpowiedział z igrzyską — pozostaje tylko walczyć... i zginąć.

I poszedł dalej, znikając w branie domu, którego okna na górnych piętrach buchały czerwonymi płomieniami.

Szczerbiec bił się gorączkowo z myślami. Walka nabierała na sile, zdawał sobie przeto dokładnie sprawę, że za godzinę, a może i wcześniej, będą tutaj Niemcy, a co gorsze — i ukraińcy. Czuł zupełną bezsilność, próżnię pod czaszką, a w szlaku umysł, aby za wszelką cenę znaleźć ratunek. Do pomocy miał jednego zdrowego powstańca ze Schmeissem. We dwóch nic nie mogliby znieść.

Wtem przypomniał sobie, że przecież tu zupełnie niedaleko jest zakład opiekuńczy, którego był kiedyś dyrektorem. Dzieci teraz tam nie ma, ale za pierwszym rzędem kryjówką, gdzie przechowywana była broń.

Tam na uparte go znieść się kilku ludzi. A na terenie pofabrycznym nie będą Niemcy specjalnie szukać.

Pobiegł z powrotem na punkt. Na podwórzu przed wejściem na klatkę schodową stał Jurek z rozpięciem.

— Stuchaj! — gorączkował się Szczerbiec — musimy rannych gdzieś ewakuować. Tu zupełnie blisko znam dobrą kryjówkę... na tym terenie po fabryce Kallgo. Podoba mi się... jak sądzisz?

— Chyba tak... ale trzeba zaryć, bo szopy zupełnie blisko... O! już prują pod ścieżką!...

— Cywilów nie ma w domu?

— Nikogo.

— No to robimy! Tylko migiem!

Pobiegł do mieszkania. Wacek i Julek byli już ranni w nogi i wyczuwając sytuację na pół się ubrali, reszta leżała na łóżkach, „Migdał”, lekko ranny w płuco, z niepokojem wpiął wielkie oczy w Szczerbka, szukając otuchy i ratunku. Wyczuwał, że z nich było lek przed śmiercią, młodzieńcza chęć życia. Chłopcy zdawali sobie sprawę z tego, że jest sytuacja prawie beznadziejna, a ostatnia nadzieja spocząwała w Szczerbku, którego przez okres, gdy się nimi na punkcie opiekował, serdecznie polubił.

— Chłopcy...! Jesteśmy otoczeni... musimy się gdzieś ukryć — nerwowo wyjaśniał Szczerbiec. — Znam kryjówkę zupełnie niedaleko!...

W trzech: Julek, Wacek i Migdał chcieli zaraz gotowych do drogi. Ubierali się zgrabnie, podnieśli do łaskach, Migdała i Jelenia zabierając i opatrunków... Tylko o zarciu nie zapomnieli! No spieszcie się!...

Jazgot rozpiął, wybuchy granatów, odgłosy bliskiej walki, przyspieszały przygotowania. Po pięciu minutach byli gotowi. Ciężar rannych usadowiono na jednych noszach.

— Idziemy — rozkazał Szczerbiec i ujął z Jurkiem za uchwyty.

Julek i Migdał na szczęście nie byli dużej wagi, mimo to dwudziestoletni Jurek z rozpięciem ugiął się pod ciężarem. Przebrniętym z trudem na miejsce. Na podwórzu bałagan nie do opisania. Porozrzucane wszędzie wielkie skrzynie utrudniały dostęp do hali pomaszynowej, gdzie ekwirowała swoje kroki grupa uciekinierów. W przedzeniu betonowego dziedzińca znajdował się, widać od bardzo dawna nieuprawiany ogród, uży-

wany jako place rozładunkowy, gdyż stał tam wielki stos drewna opałowego.

W hali pomaszynowej postawiono nosze. Ranni usiedli na skrzyniach. Szczerbiec prędko odważył rupiecie zakrywające wejście do kryjówki i otworzył przykrywe.

— Ktoś czuje się na siłach, niech wstanie do środka i wnoś manatki! — rozkazał, a sam razem z Jurkiem pobiegł z noszami na punkt po resztę rannych.

Na ulicy na chwilę przystanął. Budynki dookoła płonęły, a rumot trzęsących belek przebiegał z zażartą kanonadą broni maszynowej, płatał się w żarzącej kanonadzie dymem. Wido- Ulica zapalona była grzącym dymem. Widocznie palił się gdzieś magazyn z wielkimi magazynami ketyliami. Palące promienie słońca, potęgowały żar. W powietrzu, barwili powietrze na burawo-krwawy kolor. Z tej nieodczuwalnej mgły wybuchy raz po raz, czerwonym rozkiszaniem, zbrodniczej cząstki niszczącej — języki płomieni.

W powietrzu, dalej, gdzieś nad Królewską je- kłiwie wozowały motory samolotów. Raz po raz potężnie wycie motora znikającego się nad celem murkowała, aby zakończyć swoje zadanie wybuchem ruchowej bomby. Potem leższym śpiewem silnika płynął w szaro-krwawo żółto- postawionej Warszawie, a po chwili znówu żółto- czające wielkie kręgi, wracał samolot na to samo miejsce, aby piekielnymi chichotem straszny mie- szkańców widmem upiornej śmierci pod gruzami zburzonej bombą domu. Zupełnie tak samo jak zbrodniarz, który nie może się oprzeć sil- ciego ciągnie nieuchronnie z powrotem na miejsce popełnienia zbrodni i ciągle zmusza do popeł- niania nowych przestępstw...

(Ciąg dalszy nastąpi)

Wszyscy członkowie obozów wezmą udział w akcji zniwnej.

Galczyńska – Pepowo. Z początkiem nowego roku szkolnego powstanie być może kilka nowych uczelni. Prosimy zwrócić się do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka 1.

Dla Wiecha. Wiersz „Zaduszkii” jest poprawny i może być drukowany w skromniejszych wydawnictwach. W „Jesieni” i w „Tęsknocie” są braki i tyle sentymentalizmu, że łatwo o histerię. Od-

Koło Przyjaciół Harcerzy przy XII Szepiele
urządza, w dniu 21 bm. wycieczkę do majątków
Strzelce i Pietronki, na którą zaprasza członków
i sympatyków. Zbiórka o godz. 4 rano przy
Dworcu Zachodnim.

[illegible]

Życie Wielkopolski i Ziemi Odzyskanych

Poprzez powiat suleciński

Przemysł na drodze rozwoju

Sulecín, liczący obecnie około 4.000 Polaków i 63 Niemców, sprawia na pierwszy rzut oka wrażenie zapadłej miejscowości, zamieszkałej prawie wyłącznie przez ludność rolniczą. Po bliższym jednak rozejrzeniu się na miejscu okazuje się, że na pagórkowatym terenie miasta rozłożył się wcale poważny przemysł. Uprzemysłwienie Sulecína zaczęło się w 1912 r. założeniem fabryki silników elektrycznych Kaisera. W czasie wojny fabryka ta zatrudniała przeszło 1000 robotników, a nowoczesne bloki mieszkalne pracowników fabrycznych, wybudowane w ostatnim dziesięcioleciu, bardzo korzystnie odbijają się od małych i krzywych domków starego Sulecína. Dziś fabryka pozbawiona jest uprzywilejowanych warunków, jednak Zjednoczenie Przemysłu Elektrycznego z Katowic zatrudnia już 40 robotników przy pracach przygotowawczych nad uruchomieniem działu odlewniczego. Po zmontowaniu zamówionych maszyn, co nastąpić ma jeszcze w bieżącym roku, fabryka przystąpi do produkcji kompletów motorów elektrycznych.

Poniemieckie fabryki maszyn rolniczych objęło PPT i MR, zatrudniające 90 pracowników. Duży tartak parowy jest w pełnym biegu, a fabryka mączki młynarskiej nie pracuje jedynie z powodu braku surowca. Z chwilą dostarczenia ziemniaków produkcja może ruszyć każdego czasu. Na terenie powiatu jest jeden duży młyn przemysłowy w Słońsku, 11 tartaków (4 czynne), 3 kopalnie węgla brunatnego, Kopalnia i fabryka brykietów w Smogorach jest czynna, w Długorzechach zostanie uruchomiona prawdopodobnie jeszcze przed zimą, a kopalnia w Sieniawie wraz z wytwórnią syntetycznej benzyny została zatopiona przez cofających się Niemców. Samopomoc Chłopska zorganizowała Spółdzielnię Wytwórnię Wytwarzania Betonowych, a obecnie tworzy się Spółka Budowlana „Ziemia Lubuska”, która znajdzie zatrudnienie przy remoncie fabryki silników elektrycznych. W Sulecinie jest jeszcze miejsce dla kilku tysięcy mieszkańców, z tym oczywiście zastrzeżeniem, że mieszkania dla nich trzeba poddać drobnym naprawom.

Jak wygląda na wsi?
Powiat suleciński jest bardziej niż miasto nasycony ludnością. W tej chwili zamieszkuje go ponad 21.000 Polaków, przede wszystkim repatriantów i osadników wojskowych. Przesiedleńców w Polsce Centralnej jest bardzo znikomym odsetek, bo tylko 5%. Po przeprowadzeniu parcelacji majątków, powiat może wchłonąć jeszcze około 500 rodzin. Stan inwentarza żywego jest bardzo niski, zwłaszcza u osadników wojskowych. Ogółem jest w powiecie 1.500 koni, 2.000 krów i 1.000 trzody chlewnej. Na skutek dużego napływu repatriantów i osadników wojskowych już po ukończeniu akcji siewnej, można liczyć, że praca żniwna w pow. sulecińskim ukończy się szybko i sprawnie, gdyż ilość sprzętu i rąk robotniczych w stosunku do obszaru powierzchni są wystarczające. Z drugiej jednak strony stwierdzić należy, że zbiory tak ziemniaków jak i pszenicy nie wystarczą na zaspokojenie potrzeb ludności powiatu i niedobór trzeba będzie pokryć z zewnątrz. W ciągu czerwca na terenie jednej z gmin powiatu sulecińskiego przeprowadzono całkowite podział gruntów między osadników wojskowych i repatriantów i komisarz ziemni wyczerpał nowy gospodarczy akty nadania ziemi na własność. Obecnie prowadzi się tę akcję w dalszych gminach powiatu.

KROTOSZYN.
Uczczenie ofiar wojny.
W czasie ewakuacji mieszkańców miasta Krotoszyna we wrześniu 1939 r. na zarządzenie ówczesnych władz, został przez lotnictwo niemieckie zbombardowany pod Kolem wagon wiozący ludność krotoszyńską. Zabitych zostało około 250 osób. Ostatnio powstał w Krotoszynie Komitet Obywatelski, który ma za zadanie sporządzić spis ofiar złożonych we wspólnej mogile w Kole, sporządzić spis zainteresowanych rodzin, nawiązać kontakt z Tow. Opieki nad Grobami w Kole, celem utrzymania stałe mogiły w należytym stanie, zebrać fundusze na wybudowanie pomnika cmentarnego oraz opracować formy uczczenia pamięci zamordowanych przez barbarzyńskich lotników. Na ostatnim zebraniu Komitetu, które odbyło się pod przewodnictwem ob. prof. Józefa Kozłowskiego, wybrany został komitet wykonawczy w następującym składzie: ob. ob. przewodniczący: Leon Kałużny, Jan Kosielski, Marian Gebel, Władysław Rapior, Zyta Kierzkówna, Kazimierz Markiewicz i Jan Bujakiewicz. Powstał komitet, który ma tak szlachetne zadanie należy przyjąć z pełnym uznaniem. (ipc)

W uzupełnieniu notki o pobycie dr. Pawła Cyza w Krotoszynie podajemy co następuje:
W wypełnionej farze krotoszyńskiej ks. proboszcz Franciszek Winięcki odprawił uroczystą mszę św. w intencji wołności Łucy, wygłaszając piórniane kazanie. Po zwiedzeniu wystawy prac ludzkich wykonanych przez szkolne Kółko Pracy Łucy, min. dr. Cyz żegnany entuzjastycznie na rynku przez młodzież szkół średnich z prof. Janiną Budzińską na czele, opuścił Krotoszyn.

Gniezno uczciło pamięć generała Sikorskiego

(pr) Tragiczną rocznicę śmierci gen. Sikorskiego uczciło Stronnictwo Pracy — koło w Gnieźnie, w ramach uroczystego obchodu. Po nabożeństwie w kościele garnizonowym, w którym udział wzięli również przedstawiciele władz z prezydentem miasta p. Bronisławem Kubackim na czele, oraz liczna rzesza społeczeństwa, udano się do świetlicy cukrowni gnieźnieńskiej.

Sikorskiego, zagał przez pow. Stronnictwa Pracy A. Troszak, wygłaszając słowo wstępne, poczem referat, obrazujący życie, działalność i śmierć Wielkiego Polaka odczytał wiceprezes pow. Ratajczak. W części muzycznej akademii wystąpił pianista p. Klemens Waberski. Deklamacja oraz wspólne odpiewanie „Roty” dopełniły program uroczystości.

Praca oświatowa

Na ogólną liczbę 63 szkół powszechnych czynnych jest 40, obejmujących 2.170 uczniów. Ponad 700 dzieci w wieku szkolnym nie mogło być objętych nauczaniem z powodu braku nauczycieli, których jest 68, wobec 112 koniecznych potrzebnych. Polowa nauczycieli, to siły niewykwalfikowane. Większość sił niewykwalfikowanych brała udział w 3-tygodniowym wakacyjnym kursie uzupełniającym w Sulechowie. Na terenie powiatu czynnych jest 5 przedszkoli, a z początkiem nowego roku szkolnego projektuje się otwarcie dalszych 10. Potrzebne siły wychowawcze przygotował suleciński Inspektorat Szkolny we własnym zakresie. Gimnazjum i Liceum Miejskie w Sulecinie liczy 150 uczniów. Istnieje także Szkoła Dookształcająca zawodowa, a Związek Nauczycielstwa Polskiego przygotowuje otwarcie gimnazjum i liceum w Lubienicy, przeznaczonych specjalnie dla sierot po nauczycielach, ofiarach wojny. Utworzeniu planowej szkoły rolniczej stoi na przeszkodzie brak fachowych sił pedagogicznych. (ZAP)

CHODZIEŻ.

Pow. Rada Nar. uchwałała ostatnio przejęcie na własność dla Pow. Związku Samorządowego biblioteki powiatowej — przekazanej w dniu 3 maja br. przez Inspektora Szkolny w Chodzieży. Jednocześnie przejęto miejscowy Ośrodek Zdrowia. Specjalną uchwałą został ustalony statut stanowisk służbowych pracowników Pow. Zw. Samorządowego, pow. chodzieskiego. (ko)

W Słubicach otwarto drukarnię

(m) Najbardziej na zachód wysunięte miasto Ziemi Lubuskiej, Słubice n. O. posiadało cenną placówkę gospodarczą, o znaczeniu ogólnopolskim. Jest nią świeżo uruchomiona drukarnia przy ul. 1. Maja, której otwarcie nastąpiło w niedzielę, 14 bm. Niewielkich rozmiarów zakład pracuje wprawdzie na aparaturze o ręcznym zestawie, niemniej jednak jego wydajność przekracza już daleko zapotrzebowanie chwili bieżącej. Do niedawna drukowano cenzurkami niemieckimi, ostatnio jednak otrzymano z Drukarni Św. Wojciecha cenzurki z akcentami polskimi. Poniżej zapotrzebowanie miejscowe jest małe i nie sięga miary możliwości produkcyjnej, drukarnia w Słubicach będzie wykonywać zamówienia dla innych miast, a w szczególności oddaży przeladowane pracą zakłady św. Wojciecha w Poznaniu.

Personalnie drukarnia składa się z 5-ciu osób, a kierownikiem jest p. Ładoga. Na uroczystość otwarcia przybyła z Poznania — delegacja Centralnego Zarządu Państwowych Zakładów Graficznych z dyr. Chmąra na czele oraz goście. Z miejscowych władz udział wzięli m. in. burmistrz m. Słubice, p. Mager, dowódca Wojsk Ochrony Pogranicza, ppłk Smietanik i komendant Milicji, por. Zimny. Otwarcie drukarni w Słubicach jest faktem o znaczeniu ogólnonarodowym, gdyż placówka ta spełni niezawodnie poważną rolę w dziele ostatecznej repolonizacji Ziemi Lubuskiej. W niej przetwarzać się będzie młoty i słowo polskie, którego tak bardzo laknie ludność terenów odzyskanych. Nowej placówce poligraficznej żyćcy należy najlepszych wyników w tak ważnej dla państwa i narodu pracy.

Znin

Zjazd Okręgowy Kół Śpiewackich — okręgu Zninianckiego odbył się w Rogowie w związku z 15-letnim istnieniem chóru „Jutrzenka”. Po nabożeństwie, w czasie którego śpiewał chór męski „Moniuszki” ze Złotowa pod kier. dyrygenta okręgowego Lewickiego, odbyła się w sali p. Kancelarzowej uroczysta akademii jubileuszowa. M. in. przemawiali: prof. Kwański, poseł do Woj. Rady Narodowej Niezłoda, oraz przedstawiciele organizacji. W czasie akademii wręczone zostały odznaczenia członkom honorowym Wlkp. Związku Kół Śpiewackich. Odznaczenia te przechowywał przez okres okupacji przez okręgowy Czapark w Wągrowcu. — Popisy chórów odbyły się w Parku Kościuski przy liczny udział publiczności. Jury, składające się z prof. Kwańskiego jako przewodniczącego, sekr. generalnego Barwickiego, prof. Sobieskiego z Inowrocławia, dyryg. chóru „Hsio” Wittstocka z Bydgoszczy oraz prof. H. Sołkalskiej z Poznania ogłosiło nast. wyniki: I miejsce zajął chór męski im. „Moniuszki” przy K. S. „Pałacanka” ze Złotowa (32½ pkt.), II miejsce chór „Jutrzenka” w Rogowie (31½ pkt.), III miejsce chór „Harmonia” w Janowcu (29½ pkt.), IV miejsce Kolo Śpiewackie Gasawa (25½ pkt.). Poza konkursem śpiewało Kolo Śpiewackie z Wągrowca, uzyskując 23½ pkt. — Dyplomy wręczył sekr. gen. Barwicki, wygłaszając zarazem przemówienie okolicznościowe.

Życie polskie w przedwojennym Szczecinie

Na terenie Szczecina przebywały zawsze większe grupy Polaków, przede wszystkim z Wielkopolski i Pomorza. W okresie przed pierwszą wojną światową stosunki handlowe pomiędzy Poznaniem, Bydgoszczą i Toruniem, a Szczecinem były dość ożywione. Szczególnie firmy poznańskie miały tu swych przedstawicieli i oddziały handlowe. W tych placówkach pracowali ludzie Polacy. Młodzi ludzie często zakładali później własne przedsiębiorstwa, nabywali nieruchomości i w ten sposób witali się z terenem. Liczne Polaków mieszkających w Szczecinie przed pierwszą wojną światową wynosiła do 10.000 (łącznie z najbliższą okolicą).

Polacy mieszkający w Szczecinie posiadali szereg polskich organizacji. Na ich czoło wybiły się „Polsko-Katolickie Towarzystwo”. Celem organizacji było opiekowanie się zarówno życiem duchowo-religijnym Polaków, jak również i wazjemną pomoc we wszystkich kłopotach i troskach. Ważną rolę pełniło również towarzystwo „Jedność”. Organizacja ta posiadała szereg sekcji: na czoło wybiły się sekcja teatralna, która dała szereg przedstawień sztuk narodowych z okazji rocznic polskich i uroczystości. Przedstawienia dawano zawsze na wielkich salach Szczecina, a mimo to sale były zawsze przepełnione. Towarzystwo organizowało również wycieczki do podmiejskich miejscowości oraz statkami do Swinoujścia. „Towarzystwo Młodzieży Kupieckiej” gromadziło młodzież kupiecką i rzemieślniczą, pracującą w szczecińskim handlu i rzemiośle. „Kolo Śpiewackich” dbało o polską pieśń i występowało w kościele w czasie polskich nabożeństw, oraz urządzało raz po raz polskie występy śpiewacze.

Po pierwszej wojnie światowej ilość Polaków w Szczecinie zmniejszyła się znacznie. Większość wolała wrócić do własnego państwa. Pozostali tylko ci, którzy posiadali tutaj poważniejsze przedsiębiorstwa lub nieruchomości. Na skutek tego rozwinęła się najpierw Towarzystwo Młodzieży Kupieckiej, a później i inne organizacje. Młodzi kupcy i rzemieślnicy wracali do kraju. Wyjechała większość elementu aktywnego. Najdłuższe pracowało „Polsko-Katolickie Towarzystwo”. Później jednakże przyszły instrukcje z kraju, by wszystkie pozostałe organizacje wcielić do nowopowstałego Związku Polaków w Niemczech.

scowych polskich organizacji. Kilka razy konsulowie sprowadzali z Berlina do Szczecina chór polski na występy. Wysoki poziom artystyczny polskiego chóru z Berlina wywołał zdziwienie u miejscowych Niemców. Na czoło jednakże wybiła się założenie polskiej szkoły z roku 1935. Szkoła ta trwała do ostatniej wojny i liczyła około 40 dzieci. Lokal szkoły znajdował się przy placu Sprzymierzonych. Szkołkę prowadziła p. Gillowa, dziś już staruszka, która nadal mieszka

w Szczecinie i pracuje w kole starych szczecinian przy Polskim Związku Zachodnim. Konsul polski znajdował się w jednej z will przy Alei Czerwonej Armii. Przed rozpoczęciem wojny z Polską Niemcy wywłaszczali kierowników Polonii szczecińskiej. Wyteżono im procesy i skazano na liczne lata więzienia. Część z nich przetrwała i działa przy pracy w dalszym ciągu dla Polski na terenie miasta. (ZAP).

SPORT

Reprezentacja piłkarska Okręgu Morskiego w Poznaniu

W poniedziałek, dnia 22 bm. o godz. 18 została rozegrana na boisku Warty zawody piłkarskie między drużynami Kaszubów repr. Okręg Morski/Gdynia M. K. S. Gluchoniemi z zespołem Poznańskiego K. S. Gluchoniemi, zasilonym graczami innych klubów. W nadchodzącą niedzielę o godz. 11 na boisku Warty rozegrane zostaną zawody piłkarskie między drużynami Ostrowia — Warta.

P. M. S. (Poznań) — Wojsko Polskie

W sobotę, dnia 20 bm. o godz. 18-19 na stadionie miejskim Wychowania Fizycznego na Śródcie przy ul. Gdańskiej rozegrane zostaną zawody piłkarskie pomiędzy Wojskiem Polskim (jednostka z Biedruska) a fabrycznym zespołem Państwowego Monopoli Spirytusowego, oddział z Poznania.

Legia — Posenania

Mecz towarzyski w piłkę nożną odbędzie się dnia 21. 7. 1946 r. o godz. 11 na boisku przy Stadionie Miejskim.

Mistrzostwa siatkówki Okręgu K. S. M. M. — Poznań

W przyszły wtorek, dnia 23 lipca br. na stadionie Wychowania Fizycznego na Śródcie odbędzie się mistrzostwa siatkówki okręgu Kat. Stów. Młodz. Męskiej na miasto Poznań.

Nivea — Wojsko Polskie 3:0 (2:0)

We wtorek, dnia 16 bm. rozegrane zostały towarzyskie zawody piłkarskie pomiędzy fabrycznym zespołem „Nivea” a jednostką Wojska Polskiego z Biedruska, które zakończyły się zasłużonym zwycięstwem „Nivea”. Bramki dla fabrycznego zespołu uzyskali: Skrzypczak Franciszek (2) i Szafranski I. Sedziwał dobrze ob. Brodowski Alfons. Publiczności przeszło dwa tysiące. W przedmeczku K. S. M. M. (Osiedle Warsz.) pokonało „Nivea” II w stosunku 2:0 (0:0).

Przed pływackimi mistrzostwami Polski

Już w sobotę będziemy mieli możliwość, śledzić przebieg pierwszych powojennych pływackich mistrzostw Polski, które odbędą się na pływalni miejskiej w Solcu w dniach 20, 21, 22 bm. Dwaj zawodnicy poznańscy, „Warty”, Ratajczak B. i Owczarczak K. stoczą pojedynek pływacki z reprezentantem zawodnikiem Krakowa, Kowalskim A. w biegu na 100 m, styl znak. Nie mniej ciekawie przedstawia się bieg na styl klas., w których zawodniczką Wojciecha Maria ze Słaska, Szumilowska z Pomorza będą walczyły o tytuł mistrzyni Polski przy silnej konkurencji zawodniczek Łodzi, Krakowa i Poznania. Duże szanse w tym biegu posiada 16-letnia zawodniczka poznańska „Sanu”, Mikalsówna B. Jak nas informują, znana pływaczka Dawidowiczówna Gertruda, rekordzistka Polski na dystansie 100 m styl, dow. pań zgłosiła swój udział. Dawidowiczówna przyjeżdża do Poznania z drugą krakowską, ażeby bronić posiadanej tytułu mistrzyni i rekordzistki Polski. W zespole krakowskim znajduje się również Garzyńska Da-

nuta, która ze swoim czasem 1.31.0 winna stanowić groźną konkurentkę dla zawodniczek Śląskich i poznańskich.

Na zawodach tych m. in. skoczyniwość Śląska z Bredlichem i Klappotzem na czele zademonstrują szereg pięknych skoków wieżowych i trampolinowych.

Piłka wodna

Według otrzymanych wiadomości kapitan sportowy Polskiego Związku Pływackiego w celu ustalenia reprezentacyjnej drużyny Polski w piłce wodnej wyznaczył najlepszych pływaków watterpolistów do rozegrania meczu piłki wodnej, Polska Wschodnia — Polska Zachodnia, oraz Polska Południowa — Polska Północna.

Ze swej strony nadmieniamy, że spotkania te mają być rozegrane w trakcie odbywających się Pierwszych Powojennych Pływackich Mistrzostw Polski na pływalni w Solcu w dniach 20, 21, 22 bm.

Ogólnopolskie zawody lekkoatletyczne głuchoniemych

Poznań (PAP). Polski Związek Sportowy głuchoniemych urządził w Poznaniu, dnia 21 i 22 lipca br. ogólnopolskie zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo i nagrodę przedchodnią Związku. Kolejność konkurencji przedstawia się następująco:

Dzień 21 lipca, niedziela, godz. 10, deflada wszystkich zawodników i wciągnięcie flagi na maszt przez olimpijską Głnot, powitanie zebranych przez prezesa P. Z. S. G. i otwarcie mistrzostw.

Niedziela, dnia 21 lipca, godz. 10.30. Konkurencje męskie: bieg 400 m przez płotki, rzut kulą, przebieg 100 m, bieg 1.500 m, skok wzwyż, przed-

bieg 100 m, bieg 1.500 m, skok wzwyż, przedbieg 400 m, bieg 100 m, final, skok o tyczce, rzut dyskiem, bieg 1.000 m; konkurencja żeńska: przebieg 60 m, rzut kulą, skok wzwyż, rzut oszczepem.

Poniedziałek, dnia 22 lipca, godz. 10-11. Konkurencja męska: bieg 110 przez płotki, skok w dal, bieg 400 m, final, przedbieg 200 m, rzut oszczepem, bieg 800 m, final bieg 200 m, bieg rozstawny 4 × 100 m, bieg 10.000 m, bieg rozstawny 4 × 400 m, bieg rozstawny olimpijskiej sztafety; konkurencja żeńska: bieg 60 m, final, rzut dyskiem, bieg 800 m, skok w dal, bieg 100 m final, bieg rozstawny 4 × 100 m.

K. S. Gluchoniemi — Posenania 5:4 (2:3)

W meczu towarzyskim po wyrównanej grze zwyciężyła drużyna Gluchoniemych, dla której bramki uzyskali Włodarczak I.3, Janiak i Burkowski po jednej.

KOMUNIKATY SPORTOWE

Zarząd Spółdzielczego Klubu Sportowego w Poznaniu zawiadamia, że treningi sekcji lekkoatletycznej i gier zespołowych Spółdzielczego Klubu Sportowego „Spółka” w Poznaniu odbywają się w środy i piątki od godz. 16 do 20 na arenie PWK. przy alei Reymonta. Zgłoszenia przyjmuje się na miejscu.

Dnia 17 lipca 1946 r. zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami

ks. Franciszek Ruciński Nagórny

Prałat Infułat Kapituły Metrop. Poznańskiej
Eksportacja i nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, 20 bm. o godz. 10-tej w kościele Najśw. Maryi Panny, Ostrów Tumski.

O czym zawiadamia krewnych i znajomych
w smutku pogrążona rodzina

Dnia 17 lipca 1946 zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana żona, nasza najdroższa matka, teściowa i babunia, sp.

Anna Kubaszewska

o czym w smutku donoszą
mąż, córki, zięciowie, wnuczka i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 20 bm. o godz. 10.40 z kapłany cmentarza jeżyckiego.
Poznań, Reja 1, m. 7.

Dnia 26 bm., w dniu śmierci naszego ukochanego, nigdy niezapomnianego, najstarszego syna i brata, sp.

Mirosława Kaczmarska

mgr. prawa, aplikanta sądowego w Warszawie, lat 29, który zginął bohaterką śmiercią w Powstaniu Warszawskim odprawiona zostanie w koście. franciszkańskim o godz. 9 rano

żałobna msza św.

w kaplicy Serca Jezusowego, jak również za brata jego, sp.

Olgerda

zmarłego w r. 1940 na wysiedleniu w Radomiu ciężko dotknięci

Rodzice, siostry i rodzina
Poznań, Paderewskiego 11 24135

Zygfryd Bartoszek

absolwent wydz. human. U. P.
Po ekshumacji i sprowadzeniu do grobu z wotem do Poznania, pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 20 lipca 1946, o godz. 10-tej z kapłany cmentarnej parafii Bożego Ciała w Dębcu.

Msza św. odprawiona zostanie tegoż dnia o godz. 8-mej w kościele przy Ryńku Wileckim.
W smutku pogrążeni rodzina i rodzina

Wielką Zabawę Taneczną

urządza Koło Żeglarzy przy Lidzie Morskiej na sali Gazonu Miejskiej, na którą zaprasza członków i sympatyków. Zabawa odbędzie się w niedzielę, dnia 21-go o godzinie 21-tej.

Księga Adresowa Ziemi Wielkopolskiej, Lubuskiej i Kaliskiej

ukaze się na półkach księgarskich w pierwszych dniach sierpnia br.

Warunki techniczne uniemożliwiły nam terminowe wydanie Księgi Adresowej

PAP POLSKA AGENCJA PRASOWA
Biuro Ogłoszeń i Reklam
Oddział w Poznaniu, Mielżyńskiego 9 tel. 42-63

7-322

Przetarg P. K. P.

D. O. K. P. — Oddział Drogowy w Poznaniu ul. Kolejowa 22, ogłasza przetarg na odcinek gruntu z przebudową mostów w Poznaniu przy ul. Libelta, Starosiejskiej i Cichej.

1. 222 m² na odcieglę ca 900 m.
2. 108 m² na odcieglę ca 550 m.
3. 20 m² na odcieglę ca 300 m.

Oferty należy składać w kopertach zamkniętych i zalakowanych z napisem „Oferty na odcieglę gruntu” w skrzynce ofertowej w Oddziale Drogowym do dnia 1 sierpnia 1946 r. godz. 11.30. Otwarcie ofert nastąpi dnia 1 sierpnia 1946 r. o godzinie 12-tej. Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 2% zaofiarowanej sumy w kasie stacyjnej. Zarząd Kolei zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę, jak również prawo unieważnienia przetargu w razie gdy przetarg nie da wyniku. Zwrot wadium w razie nieprzyjęcia oferty nastąpi po ukończeniu przetargu. W razie cofnięcia oferty przez oferenta po rozpoczęciu przetargu lub odmowy podpisania umowy przez oferenta, wadium przypadła na rzecz P. K. P.

7-305 Naczelnik Oddziału Drogowego

Sąd Grodzki w Margoninie

Obwieszczenie

- Na wniosek:
1. Majestaty Jankowskiej, urodzonej dnia 6 czerwca 1922 w Lipiędowie, pow. Chodzież, córki Jana i Marii z domu Binarskiej, zamieszkałej w Szamocinie, pow. Chodzież.
 2. Klary Ruszkiewicz z domu Pawłowskiej, urodzonej dnia 30 maja 1902 w Jankowicach, pow. Chodzież, córki Adolfa i Marii z domu Kanhold, zamieszkałej w Szamocinie, pow. Chodzież.
 3. Bolesława Linke, urodzonego dnia 1 grudnia 1907 w Barlinie, syna Stanisława i Wand z domu Linka, zamieszkałego w Szamocinie, pow. Chodzież.
- wszystko postępowanie rehabilitacyjne.
- Wszystkie osoby, które wiedzą o oszkodzieli działalności wnioskodawców względem Narodu Polskiego, aby o tym doniosły Sądowi w terminie do dnia 23 sierpnia 1946 r. Margonin, dnia 9 lipca 1946.

Sąd Grodzki 7-318

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

Wygrane po 250 zł. z 1, 2 i 3-go dnia cągnięcia

III klasy 47 Loterii

13 50 84 107 16 254 70 94 312 55	69 146 82 214 56 64 8 81 392 404
81 406 35 41 3 50 69 526 625 9 98 751	19 36 59 75 514 40 651 65 86 96
61 2 91 881 983 1048 98 102 19 26	724 52 74 8 805 59 918 21 6 69
209 64 71 380 481 99 502 673 707	82 25025 51 124 63 73 6 91 204 7
50 817 71 80 6 910 82 2000 120 52	14 28 56 98 312 65 459 87 8 58 504
7 209 34 66 89 318 407 11 576 603	30 19 49 48 65 83 602 37 59 78 711
13 29 73 742 55 822 91 988 3103	60 79 83 94 864 86 923 9 37 62
20 33 40 76 212 38 55 62 317 26	26003 23 53 67 76 110 28 36 53 214
8 66 97 522 51 4 94 743 70 70 80	25 9 71 300 10 51 64 91 410 37 62
186 41 934 7 55 82 4 5 4011 59 89	72 517 73 96 605 18 70 3 729 33
165 205 19 69 70 87 436 61 74 8	824 46 73 93 910 76 84 27026 6 32
83 92 584 96 627 30 88 719 40 2	109 29 46 56 203 28 64 49 990
88 832 52 940 59 64 8 74 5 5030	60 3 425 53 4 66 534 646 50 88
53 129 88 91 9 221 9 63 308 19 66	92 970 78 30 73 814 23 31 49 990
97 411 44 93 5 506 29 64 76 81 6	28065 78 134 96 206 42 52 67 32
99 662 4 78 98 783 856 61 93 915	92 307 61 73 84 93 437 31 51 63
22 99 6002 94 131 284 385 93 521	84 510 67 78 9 593 9 62 30 49 85
32 64 75 88 646 71 90 736 68 73	741 52 804 33 57 79 87 912 23 61
863 80 938 46 82 7101 64 75 207	37-63 87 95 29014 26 146 67 76 6
96 384 462 78 85 692 759 814 41	204 44 90 1 323 39 70 2 415 42 96
57 61 96 941 74 8053 63 103 26 41	501 11 50 97 611 28 45 51 71 93
238 306 18 36 402 601 39 44 51 81	765 99 832 9 58 80 5 903 6 10 30
704 6 30 48 851 929 37 8 53 83 9003	51 9 60 81 8 94 30104 18 38 49 91
179 99 305 6 21 9 31 93 401 531	92 2002 11 28 9 60 6 322 4 406 47
41 637 8 83 765 75 9 808 19 31	71 602 14 21 6 62 7 732 841 5 9
49 924 30 10049 70 81 144 58 202	75 942 65 97 31019 25 53 83 120
61 69 72 307 23 94 418 97 501 39	32 5 54 68 70 3 229 51 72 6 353
61 99 602 45 708 21 81 808 28 7	56 474 7 539 45 74 88 694 7 736
935 77 1106 29 62 156 213 75 90	9 47 77 90 819 33 7 62 6 8 97 907
6 338 49 71 81 452 93 6 8 584 610	8 17 31 80 32002 13 55 7 70 8 97
29 713 861 911 5 88 12081 105 307	130 7 97 203 29 44 87 343 81 419
30 49 84 428 33 4 91 597 673 83	67 90 555 62 76 85 608 37 62 8
736 96 822 901 47 13010 3 7	89 74 72 90 888 926 46 62 88
33 64 138 78 223 35 7 70 9202 45	33004 4 14 49 72 9 180 250 90 4
460 93 501 87 653 64 85 729 50 74	323 33 57 76 437 519 46 52 6 94
82 8 859 60 91 921 14087 131 42	601 15 9 23 125 59 67 722 39 65 835
205 32 41 51 314 28 57 9 413 25	54 95 900 7 11 41 58 78 34031 8
54 62 7 78 96 536 621 2 6 65 75	45 53 65 75 120 59 64 88 230 47
90 767 844 54 65 79 906 15059 64	99 301 24 37 64 75 92 437 60 7
90 120 28 92 225 93 303 13 8 20	80 549 71 84 9 635 58 67 70 93 4
44 50 67 8 9 88 95 543 77 601 35	705 14 53 69 80 1 14 40 59 903 63
56 67 728 53 65 84 879 87 905 6	79 35030 8 67 105 51 54 64 230 40
38 57 98 16000 70 121 36 50 68	52 88 308 29 400 55 65 82 90 515
201 45 80 312 28 41 88 98 452 61	4 9 55 64 83 605 6 28 48 52 63
507 97 636 716 20 4 93 931 54 87	80 2 860 71 4 9 928 46 65 90 9
17018 114 31 55 78 96 234 302 13	36015 39 97 100 19 29 55 215 43
407 14 8 541 620 720 47 802 41 7	4 57 94 8 316 42 64 438 43 61 92
8 62 72 994 18006 27 35 47 58 84	5 506 58 63 94 608 36 42 6 90 722
98 100 32 70 213 51 86 321 41 77	49 89 90 809 44 8 71 93 925 31 7
40 6 10 41 60 80 539 639 815 9	40 53 64 84 37011 28 103 11 3 5
6 6 35 90 903 69 19009 31 74 8	81 203 18 30 75 6 90 338 62 90
84 107 11 291 818 429 43 76 544	1 91 408 27 43 86 502 20 49 51
9 915 7 20007 14 73 748 803 68 72	70 62 659 80 776 84 85 820 1 33
84 94 359 66 94 410 76 519 32 41	941 82 83037 49 50 73 94 7 117
71 691 785 815 88 910 34 7	71 96 7 408 41 95 502 10 2 69 76
2116 30 9 240 2 5 89 89 810 9	97 602 23 44 61 92 8 703 32 47
90 507 20 44 92 7 644 56 73 707 28	82 98 858 72 3 85 950 1 65 6 72 3
66 821 34 7 69 909 23 35 76 7 83	39013 46 72 6 121 152 61 81 71
7 8 94 6 22027 48 52 6 72 6 122 47	3 5 95 204 11 21 33 56 7 67 81 5
272 317 90 1 6 420 69 597 627 30	314 32 5 79 81 404 27 41 68 606
61 8 70 1 93 700 24 60 8 70 81 7	81 7 42 56 75 831 86 90 824 60 2
31 9 58 68 909 26 42 5 7 63 23006	927 41 66 67 77 82 8 90 40002 6
27 36 83 121 50 66 87 221 39 51	82 148 217 27 31 61 4 9 84 309 13
75 80 5 382 453 70 507 40 41 60	37 73 81 4 9 409 27 43 5 73 82 90
603 9 70 4 7 736 55 812 7 36 79	9 507 44 8 53 61 70 4 8 83 9 92
63 918 28 31 55 9 81 6 8 94 24024	605 14 29 47 57 699,

Państwowe Uzdrawiska i Kąpieliska Pomorza Zach.

POLCZYN-ZDRÓJ

kapie borowinowej szczawio-żelaziste

CHOROBY KOBIECE
REUMATYZM
ARTRETYZM (DNA)
ISCHIAS

Zakłady Zdrojowe czynne cały rok. - Ceny niskie.

24121

Od 1 sierpnia 1946 r. potrzebna

pomoc aptekarska

w Szpitalu Miejskim w Poznaniu.
Wymagane kwalifikacje: egzamin wojewódzki, znajomość receptury i specyfików.
Zgłoszenia wraz z odpisami z dotychczasowej praktyki składać w Oddziale Personalnym Zarządu Miejskiego w Poznaniu, ulica Matejki 48/49, 7-349

Księgowy samodzielny

znający również księgowość
przebitkową, potrzebny
zaraz do prywatnego
przedsiębiorstwa (hurtownia)

Zgłoszenia z podaniem referencji i w-unków
do Biura Ogłoszeń „PAR” ul. Ratajczaka 7
pod „7.342” 23848

Siatki na parkany 2.182
Odwadniki żeliwne, legalizowane
Gwoździe

Artykuły żelazne i instalacyjne

Hurtowy Skład sprzedaży

D/H Zachód

Poznań, Dąbrowskiego nr 1

KUPUJĘ złotą biżuterię, brylanty,

srebro, zegarki

i antyczne zegary

Fa WITOLD STAJEWSKI - Poznań

ul. Półwiejska 9b 23082

Uwaga!

Posiadacze kart odzieżowych

„Polska Centrala”

Spółdzielnia Spoż. Prac. Kolejowych

podaje Szanownej Klientce do wiadomości, że w najbliższym czasie wznowi na wzór lat przedwojennych swoją działalność handlową sprzedaży artykułów włókienniczo-tekstylno-konfekcyjnych. Obecnie rozprowadzać będziemy artykuły przydzielone na karty odzieżowe. Zapisy kart odzieżowych przyjmujemy na razie w naszych sklepach przy ul. Prądzyskiej 407 i Wierzbiciej 6. — O otwarciu naszego magazynu powiadomimy Szan. Klientkę osobno.

Zarząd 24082

„ŹRÓDŁO ŻELAZNEGO ZDROWIA TO IWONICKA SÓL JODOWO-BROMOWA”

REUMATYZM

skutecznie leczy

kapieł domowa

z iwonickiej soli

jodowo-bromowej

Do nabycia

w wszystkich aptekach

21541

Cegłę paloną, dziurawkę, wapno hydratyzowane, papy smółcową, cegłę szamotową o stożku Św 32-34, zaprawę szamotową, cegłę korkową do izolacji w ładunkach wagonowych poleca fanio

Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Budowlanych

w Szczecinie, ul. Śląska 12

7-353

Poszukujemy

Kierownika biura

z dłuższą praktyką biurową możliwą z branży papierniczej do fabryki papieru pod Poznaniem

Pisemne zgłoszenia do

Zachodniego Zjednoczenia Przemysłu Papierniczego

7-338 Plac Wolności 3

Muchołanki

najprzedszej jakości 23239

Ha - Es - Es

Poznań, Małe Garbary 2 Telefon 49-90

Poznańska Dyrekcja Odbudowy — Wydział Realizacji — ogłasza następujące przetargi nieograniczone:

Przetarg nieograniczony Nr. 30

na dzień 24 lipca 1946 r. godz. 10-tej:

- 1) na remont i wykonanie okien i drzwi zewn części północnej Pałacu Konserwatorium Muzycznego, ul. Armii Czerwonej 19,
- 2) na wykonanie robót malarskich w gmachu b. „Hotelu Polonia” przy ul. Grunwaldzkiej 16,
- 3) na roboty murarskie w budynku Fabryki Gazemierzy Zakładów Sity Światła i Wody, ul. Grobla 10,
- 4) na wykonanie napraw wpustów wodnych oraz rurociągu dla Oczyszczalni Nowej Elektrowni w Poznaniu przy Tamie Garbarskiej,
- 5) na odbudowę zniszczonego działaniem wojennymi budynku w Poznaniu przy Placu Wielkopolskim nr 10.

Oferty należy składać do dnia przetargu do godz. 9-tej. Blizszych informacji udziela się w Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy, ul. Dąbrowskiego 12, w pokoju 407, w godzinach służbowych od 9-13-tej, gdzie też mogą oferenci otrzymać za zwrotnym kosztów warunki przetargowe, warunki wykonania robót, ścieżki kosztorys oraz projekt umowy. 7-291

Izba Skarbowa w Poznaniu ogłasza

Przetarg nieograniczony

na wykonanie urządzeń w Kasie I. Urzędu Skarbowego w Poznaniu. Aleje Marcinkowskiego 31, tor.

a) 35 m. bież. lędy z 2 drzwiczkami,

b) ca 3,5 m. bież. ścianek wewnętrznej Kasy I. z drzwiami oszklonymi,

c) ca 11,5 m. bież. ścianek obudowanych Kasy II. i licznika wody, 175 cm. z odpowiednimi półkami wewnętrznymi oraz 2 oszklonych drzwi,

d) 2 biurka w kasie II. w gabinecie licznika 1500/75/75 cm.

Opis techniczny można oglądać w Izbie Skarbowej, Oddział Gospodarczy pokój 42 w godzinach od 10-tej do 12-tej.

Oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach należy składać w Izbie Skarbowej, Oddział Gospodarczy, pokój 42 do dnia 20 lipca 1946 r. godz. 10-tej. Otwarcie ofert nastąpi dnia 20 lipca 1946 r. o godzinie 11-tej.

Izba Skarbowa zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, bez względu na cenę, jak również prawo unieważnienia przetargu w razie gdy przetarg nie da wyniku. 7-343

Lekarskie

Kapiele lecznicze. Poznański Zakład Przyrodolecznictwa, Al. Marcinkowskiego 20, telefon nr 38-26. 23399

Szuka posady

Przedstawicielstwo poważnej firmy na województwo poznańskie przymie ruchliwy handlowiec na prowincję lub na własny rachunek. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 24041.

Księgiwa bilansista z długoletnią praktyką poszukuje posady. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 23881.

Szofer mechanik, zlecone parady jazdy poszukuje posady. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 24123.

KUPUJEMY
linki aluminiowe, zaciski napowietrzne, zaciski do budowy sieci elektrycznych.
Przedsiębiorstwo Robot Elektrycznych inżynier S. Śwędek, ul. 27 Grudnia 2, Pn. 21-81, 24098

Wolne posady

Potrzebna samodzielna gospo-
dka z dobrym gotowaniem i do
wszystkiego do 2000, Refere-
necjalne konieczne. Wynagrodze-
nie dobre. Osiedle Grunwaldzkie, ul. Skarbowa 30, 23758

Dziewczyna dla trzech doros-
łych osób, do wszystkiego po-
trzebna, Zgłoszenia w biurze
w biurze firmy Z. Stachow-
ski - Interes spedycyjny -
Mała Garbary 9, 23760

Fryzjerka potrzebna, Poznań,
Półwiejska 16, 23755

Dziewieczyna uczucia do wszel-
kich prac domowych potrze-
bna, Szarych 18 - 23753

Przedstawiciel - drogiem, na
woj. Pomorskie, Pomor-
skie, Słaskie, Krakowski -
poszukuje firma Zielarska, -
Oferty „PAR”, Ratajczaka 7
pod „7.352”, 24032

Brutkarze, którzy podejmą się
zakończonych chodników mogą
się zgłosić, „Euka” Wro-
cławska 30, 24021

Dziewieczyna samotna pot-
rzebuje zaraz na małą Be-
lawę Pogorzelskiej, poczta Po-
gorzela, Warunki dobre, 24004

Pomocnik ogrodnika, młody
z pełnym utrzymaniem na
provincję potrzebny zaraz,
Zgłoszenia pismem do: „Czy-
tełnik”, Armii Czerw., Wo-
jownicy 1, pod 490, 23987

Malarzy i cieślaków lub
przeznaczonych i 1 robotnika
przyjme zaraz (kat. II), Józef
Urbanski, W. Garbary 12, 9, 23992

Poszukuje zaraz rutynowaną
kuchnię, kucharz, „Futra”, B. Kantsch, 27 Gru-
dnia 2, 23970

Inżynierów i techników drogowych
do robót inwestycyjnych
przyjmuje
Wydział Drogowy
Dyrekcji Okr. Kolei Państwowych
7-341 w Poznaniu

Komik - satysfakcja pot-
rzebna na niedziele 21, Poznań,
Kościuszki, Fortepian, Zyg-
munda, Augusta 3, 24178

Uczeń piekarski zaraz, Bułki,
Poznań-Kotowo, ul. Głogowa
3a 21, 24177

Służąca na Dolny Śląsk po-
trzebna, Zgłoszenia do 20.00
godz. 20, godz. 13-14, 24166

Służacz-szefier potrzebna za-
raz, W. Grzędzielski, Poznań,
Wrocławska 16, 23940

Pomocnica domowa, uczciwa,
czyszcza z gotowaniem zaraz
względnie od 1. 8, Wawrzyn-
ska 24 m. 5, 23986

Dziewieczyna zaraz, Restau-
racja Swoboda, Szamotuły,
24163

Wykończarki do pracy ku-
sterek mogą się zara-
życ na stałą posadę, za
wysokim wynagrodzeniem,
Krowieć krawcową, pra-
czownicę przy płaszczach,
kosiumach, Pracownia futer,
W. Wulczek, Wrocławska 37,
m. 5, 24169

Dziewieczyna do dziecka cał-
kowicie utrzymaniem (cał-
kowicie, prowincja), Oferty
„Głos Wielkopolski” nr 24133.

Robotnika do rozwożenia
chleba na stałe poszukuje,
Adam Poznański 8, 24129

Pomocnik szewski potrzebny
zaraz, Szamarszewskiego 32
m. 12, 24124

Pracownica z gotowaniem
potrzebna, Focha 78 m. 24,
24110

Potrzebna gospośka samod-
zielna, czysta, uczciwa, lubiąca
dzieci zaraz, Zgłoszenia do
20.00 godz. 7 m. 24105

Potrzebna zaraz pomocnik
mistrzów dobrej fachowości
oraz ekspedientka z branży
skórzanej, Zgłoszenia Śniade-
kich 1, skład, 24050

Kupimy kolejkę polną
przeznaczoną w dobrym stanie
Rolniczy Zakład Doświadczalny
Wielichowo
pow. Kościan
7.301

Redakcja - Wyspiańskiego 10, I. pięt. Telefon 62-70, 67-11 (nocty)
Redaktor naczelny przyjmuje w godzinach od 12-12 do 13-12. Sekretariat redakcji przyjmuje ogłoszenia od godz. 11-14.
Nadesłane reprints redakcji nie zwraca. Telefon Dyr. Delegatę 64-75.
Administracja: Oficjalna - Wyspiańskiego 10, I. pięt. Telefon 64-75.
Konto PKO V-499. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego 8.
Koleportaż (abonament pocztowy egzemplarzy i kolportaży) - Poznań, ul. Bukowska 3 - Telefon 78-64.
Konto PKO V-400. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego 25.

Redaktor naczelny: Jan Zagierski. **Wydawca:** Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”. **Tłoczono** w Drukarni Św. Wojciecha pod Zarządem Państwowym w Poznaniu. K-1501

**Platforma na gumach, ma-
ne, sieczkarze sprzedam.**
Poznań, Lipowa 16, 23766

Kamienia czerpiotowa -
komfortem, ulica Jakow-
skiego, 2.500.000 zł sprzedam
Tomczak Piekary 13b m. 4,
23717

**Pianino pierwszorzędne Sei-
ler, Okazja, Koperska nr 6**
m. 12, 2371

Materia i dreźnaki, Perlek
Wrocławskiego, Ratajczaka 7
p. 1 - tel. 36-31, 23418

**Sypialnie, ładnie nowocze-
sne, okazyjne, Koperskie**
stolarska, 23727

Nadawczyzna okazjonalnie
Kamienie pełnokomfortowe 5
składow, plac Wolności. Do-
chód 35.000 miesięcznie. Ce-
na 2.000.000. Sprzedaż w
Rzeszypolskiej 4, Telefon
nr 11-69, 23703

Wille w całym mieszkaniem
początek Solca okazuje
sprzedam, „Union”, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23702

**Kolonialne urządzenie, to-
waru, mieszkanie okazuje**
nie sprzedam, „Union”, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23701

Parcela, okazuje sprzedaż
„Union”, Rzeszypolskiej 4,
Telefon 11-69, 23700

Cielidnik szewski potrzebny.
Baka, S. A., Grodzisz-
ka 2, 24058

**Biurowa poszukująca, zna-
ca rachunkowo i pisanie na**
maszynę, zaraz, Brzeskiego,
Kaj. Wujka 8, 24064

Drogiastka ewentualnie
1a pomocnicza zaraz pot-
rzebuje, Oferty „Głos Wiel-
kopolski” nr 24066.

Państwo Przedsiębiorstwo
Robotników, w tym samym
podstawie, 4 szlasy
maszynowych, 2 tożary, 2
mechaników na mosty spali-
wne, 2 w 6m
Nowej Dyrekcji Półki 601
409, 24068

**Potrzebna dziewczyna (słu-
ka) do prac domowych,**
ul. Działowa 11 m. 3, 24076

Sprzedaje

Biarka, stół, kresla, stolki
różne, inne okazje - Stefan
Janak Rybaki 6, 22291

**Pianina, fortepiany, fishar-
monie, pierwszorzędne, do**
wyboru, polecenia, Balcia
Leszno, 7-102

Mieble różne, nowe, używane
kuchnie, oraz oddzielne
stolki, wielki wybór okazy-
nie - Stefan Janak, Ry-
baki 6, 22290

„Rybak” - sieci - haczyki
- bawelna - korek - arty-
kuły wędkarskie. Gdynia, ul.
Słowiańska 47, 7-130

**Kuchnie - nowe modele, wy-
spinalne, ładnie, gabiny**
naskazyjnie, Marian Zyk-
wiska, Rynek Środkie, 22891

Maszyny do pisania, liczenia,
kalkulatory, powielacze, ar-
mety, naprawa fachowo,
szybko i tania, f. W. Chre-
nowski, pl. Wolności 2, 22767

Tapczany luksusowe, tapczany
higieniczne z automatycznym
czyszczeniem, f. Marian Zyk-
wiska, Kopia 8, na-
roczna Szkolnej, mistrz
czyszczenia-dekoracji, 22954

Kamienia czerpiotowa -
komfortem, Jężyce, cena -
2.000.000 zł sprzedam Tom-
czak Piekary 13b m. 4, 23718

Najlepsze jak gumowy
do detek rowerowych
„Kleifx”
do nabycia hurtowo
w F-mie
„SPOIWO”
POZNAŃ
Szamarszewskiego 52 m. 4,
23897

**Przyrządy do cienia szkl-
noskoczkowe oraz kół-
eczka zapasowe, polecę na**
ceny hurtowych, Dom Han-
dlowy - Kraków, Głogowa 8,
23689

Materiał ubran, przedwojenny
sprzedam, Szamarszewskiego
54 m. 3, Musiaki, 23597

**Pianina okazuje u Chmie-
lewskiego, Poznańska Centra-
la Fortepianów, Zyg. Augu-
sta, 3. Zakup - sprzedam
zamiana, 24031**

**Panofle domowe, zakupi-
am, w najlepszej formie**
Dembinska, W. Garbary 8
(flurt - Detail), 23211

Przyjmuje prace stolarskie,
meblowe, budowlane oraz za-
łogi tapicerskie, Stolarska,
Wierzbice 4, 23623

Rower damski do sprzedania
godz. 17-18, Orzeszkowej 2
m. 2, 23922

Tokarnie sprzedam tania,
tożenie 80 cm. Oferty „Głos
Wielkopolski” nr 23921.

Okazjal Tapczan, radio
przeł, Grunwaldzka 17 m. 5,
23919

Maszyna krawiecka „Singer”
Ul. Łukowa 10 m. 4, 23918

Szala chłodnicza „Siemens”
przełmenny 220 volt, tel.
71-56, 23914

Motocykl 100 cm³ „Victoria”
na chodzie tel. 71-56, 23913

**Dom piętrowy z 2 m. ogro-
dem w Poznaniu korzystnie**
do sprzedania, Inf., Kolesa
Dąbrowskiego 62, 23907

Motocykl 105 D.K.W. 38
m. 16, Słowackiego 38, 23906

**Młocarnie motorowe z czys-
zczeniem okazyjne na sprze-
daz, Oferty „Głos Wiel-
kopolski” nr 23882.**

Rower damski do sprzedania
godz. 17-18, Orzeszkowej 2
m. 2, 23922

Tokarnie sprzedam tania,
tożenie 80 cm. Oferty „Głos
Wielkopolski” nr 23921.

Okazjal Tapczan, radio
przeł, Grunwaldzka 17 m. 5,
23919

Maszyna krawiecka „Singer”
Ul. Łukowa 10 m. 4, 23918

Szala chłodnicza „Siemens”
przełmenny 220 volt, tel.
71-56, 23914

Motocykl 100 cm³ „Victoria”
na chodzie tel. 71-56, 23913

**Dom piętrowy z 2 m. ogro-
dem w Poznaniu korzystnie**
do sprzedania, Inf., Kolesa
Dąbrowskiego 62, 23907

Motocykl 105 D.K.W. 38
m. 16, Słowackiego 38, 23906

**Młocarnie motorowe z czys-
zczeniem okazyjne na sprze-
daz, Oferty „Głos Wiel-
kopolski” nr 23882.**

Rower damski do sprzedania
godz. 17-18, Orzeszkowej 2
m. 2, 23922

Tokarnie sprzedam tania,
tożenie 80 cm. Oferty „Głos
Wielkopolski” nr 23921.

Okazjal Tapczan, radio
przeł, Grunwaldzka 17 m. 5,
23919

Maszyna krawiecka „Singer”
Ul. Łukowa 10 m. 4, 23918

Szala chłodnicza „Siemens”
przełmenny 220 volt, tel.
71-56, 23914

Motocykl 100 cm³ „Victoria”
na chodzie tel. 71-56, 23913

**Dom piętrowy z 2 m. ogro-
dem w Poznaniu korzystnie**
do sprzedania, Inf., Kolesa
Dąbrowskiego 62, 23907

Motocykl 105 D.K.W. 38
m. 16, Słowackiego 38, 23906

**Młocarnie motorowe z czys-
zczeniem okazyjne na sprze-
daz, Oferty „Głos Wiel-
kopolski” nr 23882.**

**Sprzedam wielki dobrym sta-
nie, sprzedam. Zapański 19**
m. 12, 23901

Młode wilki na sprzedaż
Dąbrowskiego 76 m. 18, 23900

Sportkie nowa sprzedam
Przemysłowa 13 m. 2, 23894

Sprzedam pianino, 100 m
r. cyrk. 8 cm śred. Pałaca
2, 23891

**Sprężyna do dobrych dzie-
ci, Rodan nr 9 m. 5, 23889**

Okno wystawowe kompletne
297-264 w bardzo dobrym
stanie na sprzedaż, Informa-
cje ul. Grunwaldzka 1 p. 1, 23888

Skład kolonialny, kompletny
urządzeniem towaram, prze-
stanożenie w pokoju, kuchnia,
75.000 spiesznie sprzedam,
Nowak, Wyspiańskiego 16
m. 1, 23878

**Jadalnie i kuchnie okazuj-
nie sprzedam, Mostowa 5a m. 23,**
23875

Biuro duże, hotel do biura
szkie biblioteczne, sprzedam,
Grotgiera 16 m. 17 od 3-21,
23874

Tapczany, fotele, materace
„Rekord” ul. Kurzanowa,
wejście z Ratuszowej, 7.306

**Kamienie, Domy, Wille, Par-
cele, Place, Szklaki, Nowak**
R. Polca, Rynek „Union”,
Transakcja załatwia solidnie,
dykretnie, Poznań, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23869

Sprzedam motocykl DKW 103
cm ul. Nicała 8 m. 6, 24003

Środki chłodzące dla maszyn
chłodniczych, jak chlorome-
n, (H 12) i SO2. Docho-
d na zamówienia F. W. Haj-
drych, Poznań, ul. Gen. Uje-
skiego 20, tel. 27-93, 23995

Radio Alamy na przed zmian-
y sprzedam, Fabryczna 14 m. 6,
od 19-21, 23994

**Maszyny do pisania, walizka-
wo sprzedam, Sw. Marcin 23**
m. 16, podwórze 11, 23992

Samochód osobowy, kryty
marki Singer, w doskonałym
stanie, Niedzielska (Stroma)
25, Bednorz, 23985

**Tokarka precyzyjna na sprze-
daz, Zgłoszenia Fr. Baczki,**
Czempin, Rynek 18, 23980

Setka Pachenom jak nowy
na sprzedaż, Zgłoszenia Fr.
Baczki, Czempin, Rynek 18,
23979

Sprzedam sypialnie, fortepian
i maszyny elektryczne, Zgo-
szenia, Paderewskiego 2, 23978

Maszyna krawiecka meska,
Wyspiańskiego 15 m. 11,
23977

Partie guzików sprzedam -
Mostowa 15 m. 22 od 16-19,
23966

Sprzedam motocykl 250 cm
N.S.U. na chodzie, Polwiejs-
ka 26, lakierowa, 23962

**Peszczoty 5 pni w ulach sprze-
dam, Adres wskaze „Głos**
Wielkopolski” nr 23959.

Okazjal Wykwinna bielizna
damaska po cenach fabrycz-
nych, Kraszewskiego 9 m. 4,
Kwiatkowska, 23956

Łóżko sprzedam, Jackowski
40 m. 10, 23954

Skład spożywczy sprzedam.
Adres wskaze „Głos Wiel-
kopolski” nr 23952.

Biuro duże, hotel do biura
szkie biblioteczne, sprzedam,
Grotgiera 16 m. 17 od 3-21,
23874

Tapczany, fotele, materace
„Rekord” ul. Kurzanowa,
wejście z Ratuszowej, 7.306

**Kamienie, Domy, Wille, Par-
cele, Place, Szklaki, Nowak**
R. Polca, Rynek „Union”,
Transakcja załatwia solidnie,
dykretnie, Poznań, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23869

Sprzedam motocykl DKW 103
cm ul. Nicała 8 m. 6, 24003

Środki chłodzące dla maszyn
chłodniczych, jak chlorome-
n, (H 12) i SO2. Docho-
d na zamówienia F. W. Haj-
drych, Poznań, ul. Gen. Uje-
skiego 20, tel. 27-93, 23995

Radio Alamy na przed zmian-
y sprzedam, Fabryczna 14 m. 6,
od 19-21, 23994

**Maszyny do pisania, walizka-
wo sprzedam, Sw. Marcin 23**
m. 16, podwórze 11, 23992

Samochód osobowy, kryty
marki Singer, w doskonałym
stanie, Niedzielska (Stroma)
25, Bednorz, 23985

**Tokarka precyzyjna na sprze-
daz, Zgłoszenia Fr. Baczki,**
Czempin, Rynek 18, 23980

Setka Pachenom jak nowy
na sprzedaż, Zgłoszenia Fr.
Baczki, Czempin, Rynek 18,
23979

Sprzedam sypialnie, fortepian
i maszyny elektryczne, Zgo-
szenia, Paderewskiego 2, 23978

Maszyna krawiecka meska,
Wyspiańskiego 15 m. 11,
23977

Partie guzików sprzedam -
Mostowa 15 m. 22 od 16-19,
23966

Sprzedam motocykl 250 cm
N.S.U. na chodzie, Polwiejs-
ka 26, lakierowa, 23962

**Peszczoty 5 pni w ulach sprze-
dam, Adres wskaze „Głos**
Wielkopolski” nr 23959.

Okazjal Wykwinna bielizna
damaska po cenach fabrycz-
nych, Kraszewskiego 9 m. 4,
Kwiatkowska, 23956

Łóżko sprzedam, Jackowski
40 m. 10, 23954

Skład spożywczy sprzedam.
Adres wskaze „Głos Wiel-
kopolski” nr 23952.

Biuro duże, hotel do biura
szkie biblioteczne, sprzedam,
Grotgiera 16 m. 17 od 3-21,
23874

Tapczany, fotele, materace
„Rekord” ul. Kurzanowa,
wejście z Ratuszowej, 7.306

**Kamienie, Domy, Wille, Par-
cele, Place, Szklaki, Nowak**
R. Polca, Rynek „Union”,
Transakcja załatwia solidnie,
dykretnie, Poznań, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23869

Sprzedam motocykl DKW 103
cm ul. Nicała 8 m. 6, 24003

Środki chłodzące dla maszyn
chłodniczych, jak chlorome-
n, (H 12) i SO2. Docho-
d na zamówienia F. W. Haj-
drych, Poznań, ul. Gen. Uje-
skiego 20, tel. 27-93, 23995

Radio Alamy na przed zmian-
y sprzedam, Fabryczna 14 m. 6,
od 19-21, 23994

**Maszyny do pisania, walizka-
wo sprzedam, Sw. Marcin 23**
m. 16, podwórze 11, 23992

Samochód osobowy, kryty
marki Singer, w doskonałym
stanie, Niedzielska (Stroma)
25, Bednorz, 23985

**Tokarka precyzyjna na sprze-
daz, Zgłoszenia Fr. Baczki,**
Czempin, Rynek 18, 23980

Setka Pachenom jak nowy
na sprzedaż, Zgłoszenia Fr.
Baczki, Czempin, Rynek 18,
23979

Sprzedam sypialnie, fortepian
i maszyny elektryczne, Zgo-
szenia, Paderewskiego 2, 23978

Maszyna krawiecka meska,
Wyspiańskiego 15 m. 11,
23977

Partie guzików sprzedam -
Mostowa 15 m. 22 od 16-19,
23966

Sprzedam motocykl 250 cm
N.S.U. na chodzie, Polwiejs-
ka 26, lakierowa, 23962

**Peszczoty 5 pni w ulach sprze-
dam, Adres wskaze „Głos**
Wielkopolski” nr 23959.

Okazjal Wykwinna bielizna
damaska po cenach fabrycz-
nych, Kraszewskiego 9 m. 4,
Kwiatkowska, 23956

Łóżko sprzedam, Jackowski
40 m. 10, 23954

Skład spożywczy sprzedam.
Adres wskaze „Głos Wiel-
kopolski” nr 23952.

Biuro duże, hotel do biura
szkie biblioteczne, sprzedam,
Grotgiera 16 m. 17 od 3-21,
23874

Tapczany, fotele, materace
„Rekord” ul. Kurzanowa,
wejście z Ratuszowej, 7.306

**Kamienie, Domy, Wille, Par-
cele, Place, Szklaki, Nowak**
R. Polca, Rynek „Union”,
Transakcja załatwia solidnie,
dykretnie, Poznań, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23869

Sprzedam motocykl DKW 103
cm ul. Nicała 8 m. 6, 24003

Środki chłodzące dla maszyn
chłodniczych, jak chlorome-
n, (H 12) i SO2. Docho-
d na zamówienia F. W. Haj-
drych, Poznań, ul. Gen. Uje-
skiego 20, tel. 27-93, 23995

Radio Alamy na przed zmian-
y sprzedam, Fabryczna 14 m. 6,
od 19-21, 23994

**Maszyny do pisania, walizka-
wo sprzedam, Sw. Marcin 23**
m. 16, podwórze 11, 23992

Samochód osobowy, kryty
marki Singer, w doskonałym
stanie, Niedzielska (Stroma)
25, Bednorz, 23985

**Tokarka precyzyjna na sprze-
daz, Zgłoszenia Fr. Baczki,**
Czempin, Rynek 18, 23980

Setka Pachenom jak nowy
na sprzedaż, Zgłoszenia Fr.
Baczki, Czempin, Rynek 18,
23979

Sprzedam sypialnie, fortepian
i maszyny elektryczne, Zgo-
szenia, Paderewskiego 2, 23978

Maszyna krawiecka meska,
Wyspiańskiego 15 m. 11,
23977

Partie guzików sprzedam -
Mostowa 15 m. 22 od 16-19,
23966

Sprzedam motocykl 250 cm
N.S.U. na chodzie, Polwiejs-
ka 26, lakierowa, 23962

**Peszczoty 5 pni w ulach sprze-
dam, Adres wskaze „Głos**
Wielkopolski” nr 23959.

Okazjal Wykwinna bielizna
damaska po cenach fabrycz-
nych, Kraszewskiego 9 m. 4,
Kwiatkowska, 23956

Łóżko sprzedam, Jackowski
40 m. 10, 23954

Skład spożywczy sprzedam.
Adres wskaze „Głos Wiel-
kopolski” nr 23952.

Biuro duże, hotel do biura
szkie biblioteczne, sprzedam,
Grotgiera 16 m. 17 od 3-21,
23874

Tapczany, fotele, materace
„Rekord” ul. Kurzanowa,
wejście z Ratuszowej, 7.306

**Kamienie, Domy, Wille, Par-
cele, Place, Szklaki, Nowak**
R. Polca, Rynek „Union”,
Transakcja załatwia solidnie,
dykretnie, Poznań, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23869

Sprzedam motocykl DKW 103
cm ul. Nicała 8 m. 6, 24003

Środki chłodzące dla maszyn
chłodniczych, jak chlorome-
n, (H 12) i SO2. Docho-
d na zamówienia F. W. Haj-
drych, Poznań, ul. Gen. Uje-
skiego 20, tel. 27-93, 23995

Radio Alamy na przed zmian-
y sprzedam, Fabryczna 14 m. 6,
od 19-21, 23994

**Maszyny do pisania, walizka-
wo sprzedam, Sw. Marcin 23**
m. 16, podwórze 11, 23992

Samochód osobowy, kryty
marki Singer, w doskonałym
stanie, Niedzielska (Stroma)
25, Bednorz, 23985

**Tokarka precyzyjna na sprze-
daz, Zgłoszenia Fr. Baczki,**
Czempin, Rynek 18, 23980

Setka Pachenom jak nowy
na sprzedaż, Zgłoszenia Fr.
Baczki, Czempin, Rynek 18,
23979

Sprzedam sypialnie, fortepian
i maszyny elektryczne, Zgo-
szenia, Paderewskiego 2, 23978

Maszyna krawiecka meska,
Wyspiańskiego 15 m. 11,
23977

Partie guzików sprzedam -
Mostowa 15 m. 22 od 16-19,
23966

Sprzedam motocykl 250 cm
N.S.U. na chodzie, Polwiejs-
ka 26, lakierowa, 23962

**Peszczoty 5 pni w ulach sprze-
dam, Adres wskaze „Głos**
Wielkopolski” nr 23959.

Okazjal Wykwinna bielizna
damaska po cenach fabrycz-
nych, Kraszewskiego 9 m. 4,
Kwiatkowska, 23956

Łóżko sprzedam, Jackowski
40 m. 10, 23954

Skład spożywczy sprzedam.
Adres wskaze „Głos Wiel-
kopolski” nr 23952.

Biuro duże, hotel do biura
szkie biblioteczne, sprzedam,
Grotgiera 16 m. 17 od 3-21,
23874

Tapczany, fotele, materace
„Rekord” ul. Kurzanowa,
wejście z Ratuszowej, 7.306

**Kamienie, Domy, Wille, Par-
cele, Place, Szklaki, Nowak**
R. Polca, Rynek „Union”,
Transakcja załatwia solidnie,
dykretnie, Poznań, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23869

Sprzedam motocykl DKW 103
cm ul. Nicała 8 m. 6, 24003

Środki chłodzące dla maszyn
chłodniczych, jak chlorome-
n, (H 12) i SO2. Docho-
d na zamówienia F. W. Haj-
drych, Poznań, ul. Gen. Uje-
skiego 20, tel. 27-93, 23995

Radio Alamy na przed zmian-
y sprzedam, Fabryczna 14 m. 6,
od 19-21, 23994

**Maszyny do pisania, walizka-
wo sprzedam, Sw. Marcin 23**
m. 16, podwórze 11, 23992

Samochód osobowy, kryty
marki Singer, w doskonałym
stanie, Niedzielska (Stroma)
25, Bednorz, 23985

**Tokarka precyzyjna na sprze-
daz, Zgłoszenia Fr. Baczki,**
Czempin, Rynek 18, 23980

Setka Pachenom jak nowy
na sprzedaż, Zgłoszenia Fr.
Baczki, Czempin, Rynek 18,
23979

Sprzedam sypialnie, fortepian
i maszyny elektryczne, Zgo-
szenia, Paderewskiego 2, 23978

Maszyna krawiecka meska,
Wyspiańskiego 15 m. 11,
23977

Partie guzików sprzedam -
Mostowa 15 m. 22 od 16-19,
23966

Sprzedam motocykl 250 cm
N.S.U. na chodzie, Polwiejs-
ka 26, lakierowa, 23962

**Peszczoty 5 pni w ulach sprze-
dam, Adres wskaze „Głos**
Wielkopolski” nr 23959.

Okazjal Wykwinna bielizna
damaska po cenach fabrycz-
nych, Kraszewskiego 9 m. 4,
Kwiatkowska, 23956

Łóżko sprzedam, Jackowski
40 m. 10, 23954

Skład spożywczy sprzedam.
Adres wskaze „Głos Wiel-
kopolski” nr 23952.

Biuro duże, hotel do biura
szkie biblioteczne, sprzedam,
Grotgiera 16 m. 17 od 3-21,
23874

Tapczany, fotele, materace
„Rekord” ul. Kurzanowa,
wejście z Ratuszowej, 7.306

**Kamienie, Domy, Wille, Par-
cele, Place, Szklaki, Nowak**
R. Polca, Rynek „Union”,
Transakcja załatwia solidnie,
dykretnie, Poznań, Rzeszy-
polskiej 4, Telefon 11-69, 23869

Sprzedam motocykl DKW 103
cm ul. Nicała 8 m. 6, 24003

Środki chłodzące dla maszyn
chłodniczych, jak chlorome-
n, (H 12) i SO2. Docho-
d na zamówienia F. W. Haj-
drych, Poznań, ul. Gen. Uje-
skiego 20, tel. 27-93, 23995

Radio Alamy na przed zmian-
y sprzedam, Fabryczna 14 m. 6,
od 19-21, 23994

**Maszyny do pisania, walizka-
wo sprzedam, Sw. Marcin 23**
m. 16, podwórze 11, 23992

<